Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN. 116

Največji slovenski dv... v Zedinjenih držav...
The Largest Semi-Weel... the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. B ARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 22. — Št. 22. DULUTH, MINN., MONDAY, MARCH 16, 1914. — PONEDELJEK, 16. MARCA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. - 1

M. Prokopic Box 326 11-1

Pozdravljeni

cenjeni delegati in delegatinje Slovensko-Hrvatske Zveze!

Z dnem 17. t. m. prične se osma konvencija SLOVENSKO-HRVATSKE ZVEZE na Ely, Minn.

Konvencija se vrši v svrho zboljšanja istega, kar je slabo, odpravo istega, kar je nerabno in zastarelo, in v svrho vpeljanja taistega, kar bo delovalo za koristi članov in članic ter za razvoj in napredek organizacije. Delegati in delegatinje konvencij so torej nekaki porotniki, pred katere pridejo takorekoč na zatožno klop: pravila, glavni odbor, uradovanje, poslovanje, glasilo in razvoj organizacije.

S. H. Z. je stara organizacija. Po rojstvu S. H. Z. se je vstanovilo več slovenskih in hrvatskih zavarovalnih organizacij, katere presegajo S. H. Zvezo po številu članstva, četudi so mlajše. Nekje mora biti torej pri S. H. Zvezi napaka!

Kot odkritosrčni časnikarji, kateri želimo S. H. Zvezi ves uspeh, kateri ji gre, moramo to pribiti, zamera gori ali doli, in upamo, do bodo vsaj napredno misleči cenjeni delegati in delegatinje to dejstvo uvideli Vsi slavospevi so le prazne fraze, so vredni toliko, kot pena na vodi in ne pomagajo tukaj nič, ampak treba je korenite preosnove, treba je resnega skupnega dela. .S. H. Zvezi je bilo odprto v preteklih letih deviško polje in ji je še odprto precej neobdelano polje za razvoj in napredek, in nobenega vprašanja ni, zakaj bi se ta organizacija tako ne razširjevala kot se druge mlajše.

Vi, cenjeni delegati, delegatinje in somišljeniki ste se zbrali na Ely, da preosnujete stvari tako, da boste povzdignili Vašo zavarovalno organizacijo kolikor višje mogoče in da boste popravili nje temelj tako, da se bo v prihodnosti boljše razvijala in napredovala. Vi ste združeni v zavarovalni organizaciji zato, da si medsebojno pomagate za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Tukaj torej priznavate koristi organiacije. Kot sinovi in hčere delavskega stanu priznavati morate torej tudi koristi delavske industrijelne organizacije in če hočete s S. H. Zvezo napredovati, preosnovati jo bo treba tako, da bo naklonjena delavskim industrijelnim organizacijam, in da bo zoperna vsemu onemu, kar ruje proti koristim delavskega razreda, v koji razred spada tudi mali trgovec in mali obrtnik. Silni razredni boj divja po vsem svetu. Tega ne more vtajiti nihče, ker upori, vstaje, stavke, izpori, bojkoti, črne listine so živi svedoki te svetovne borbe. Če se S. H. Zveza ne pridruži nobeni stranki, je mrtva. Pridružiti se mora torej stranki, katera jo tepe, ali pa stranki, h kateri spada in katera se bori za pravice delavstva, ergo nje članov in članic. To zadnje so industrijelne organizacije delavcev, in tem organizacijam mora biti S. H. Zveza naklonjena, če hoče, da bo nje razvoj v prihodnje bolj povoljen kot je bil v preteklosti. Vse slovenske in hrvatske jednote in zveze odobravajo industrijelne organizacije delavstva, in mi upamo, da bo S. H. Zveza pri zborovanju na Ely storila isto ter tako omogočila Slovencem in Slovenkam ter Hrvatom in Hrvaticam, pristopiti v nje delokrog. .S. H. Zvezi je odprto velikansko polje med slovenskim in hrvatskim narodom, in od Vas, cenjeni delegati in delegatinje, je odvisno, kako se bo razvijala vaša organizacija v bodoče.

To je vse, kar Vam, zbrani delegatje in delegatinje kličemo v spomin. Želimo Vam ves uspeh, opozarjamo Vas, da delujete mirno in s premislekom ne glede na industrijelno vojsko na Michigan, ter kličemo Vam in vsem članom slavne S. H. Zveze:

ŽIVEL SLOVENEC IN HRVAT!

"NARODNI VESTNIK".

EN MILIJON ŠKODE V DVEH POŽARIH.

New York, 11. marca — Ogenj je vpepelil zadnjo noč St. Luke's protestantovsko episkopalno cerkev na Clinton Ave. v Brooklyn. Škoda znaša $400,000. Zgorele so orglje, ki so stale $75,000.

Buffalo, N. Y., 10. marca —Ogenj je popolnoma vpepelil žitnico A-1, v koji je bilo do tri četrt miljona bušeljev pšenice. Škoda na žitnici in žitu znaša čez pol miljona dolarjev.

BERAČEVA GRBA POLNA ZLATA.

San Francisco, Cal., 12. marca William Kohler je bil berač skozi 20 let. Jedel je hrano, katero so že ljudje zavrgli in spal je, kjer je našel podstrešje.

Sinoči je bilo soparno in Kahler si je napravil posteljo kar na obcestnem hodišču. Prisedši policaj ga je aretiral in pri preiskovanju njegove obleke se je občutilo, da je njegova grba nekako čudno trda. Preiskava je dognala, da ni to telesna pohabljenost, ampak da je puščica iz kositra, ki je bila natlačena cekinov in bankovcev. V žepih je imel berač tudi polno denarja. Vsa gotovina je znašala $11.00., in pri njem so našli tudi tri vložne knjige, ki so kazale, da ima $23,000., na banki.

Kahlerja so zaprli radi sleparstva.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

13 MOŽ LASTI VEČINO ZDRUŽENIH DRŽAV.

Washington, 12. marca — Večino Združenih držav lasti trinajst mož.

Odbor, ki pretehtuje trustovsko predlogo predsednika v kongresu je to dejstvo pronašel. Vladni statistiker Dr. Frank J. Warne, je predložil kongresnemu odboru poročilo, ki kaže, da lasti trinajst kapitalistov največja podjetja v tej republiki, in ti so: W. K. Vanderbilt, James Stillman, George F. Baker, L. C. Ledyard, W. K. Vanderbilt, ml. W. C. Brown, Marvin Hughitt, W. H. Newman, J. P. Morgan, Willam Rockefeller, Andrew Carnegie in F. W. Vanderbilt.

Ti mogotci lastijo 304 železnice 31 bank in 116 veleindustrijskih podjetij.

IZGANJALCI HUDIČA KAZNOVANI.

Murphysboro, Ill., 14. marca — Tri člani verske sekte "Holly Rollers" so bili kaznovani vsak z globo $50. ker so pretepali Noata Hickman, ki je bil božjasten. Verski fanatiki so mislili, da je v njemu hudobni duh, ki ga včasih vrže. Pregnati so hoteli vraga iz nesrečnega moža s tem, da so ga nevsmiljeno tepli.

Ali so te verske blaznosti, ki je v sramoto dvajsetega stoletja, krivi unijonaši, socijalisti, znanstveniki in ateisti? Uki "svete" biblije so vir teh blaznih surovosti.

TATOVI RANIJO TRI, USMRTIJO STROJEVODJO.

Presenečeni pri plenjenju tovornih vozov. Deputi težko ranjen. Trije roparji prijeti in dva ranjena. Patrulja za petami četrtemu.

Peoria, Ill., 13. marca — Tatovi, ki so bili presenečeni rano danes zjutraj pri plenjenju železniških tovornih vozov na postaji Manlins, so usmrtili strojevodjo in ranili so tri druge.

Patrulja civilistov iz Langley in Princeton je ranila in vjela dva tatova. Žrtve roparjev so: strojevodja, vstreljen, deputi šerif Bert Skoglund, smrtno obstreljen, njegov sin, obstreljen v nogo, in kurjač, obstreljen v nogo.

Stvar se je pripetila ob štiri uri zjutraj. Sprevodnik in zavirač sta po naključbi presenečila roparje ko so kradli blago iz tovornih vozov, Vlak so vstavili in tatovi so skočili iz tovornih voz. Zaukazali so sprevodniku in zavirraču nazaj na vlak, in zahtevali so da odpre strojevodja hlapon in se odpelje naprej. Ker ni slušal je dobil strel v glavo in je bil takoj mrtev.

Postajni uradnik v Manlins je brzojavil na sosedni postaj... Princeton in Langley za pomoč. Eno uro pozneje je iskalo 200 mož roparje po okolici. Pri Sheffield, Ill. je trčila patrulja na roparje, ki so začeli takoj streljati na zasledovalce. Deputi Skoglund je dobil tri strele v obraz, vrat in ramo in bo najbrže podlegel ranam. Patrulja je ranila in vjela dva roparja. Tretji ropar je bil prijet pri Ki... Ill., in patrulja je bil za petami četrtega.

PRISTANIŠKE ZGRADBE ZGORIJO V PORTLAND.

Portland, Ore., 12. marca — Ogenj je vničil rano danes zjutraj tukajšne pristaniške zgradbe na vshodnem bregu med zgornjim in spodnjim Albina brodoma. Škode je okoli en miljon dolarjev in pogorišča pokrivajo šest blokov.

Goreti je začelo na spodnjem koncu Columbia Dock št 2 Še pred no so gasilci prišli dosegel je plamen žveplo in ogenj se je začel hitro širiti. Plamen je kmalu dosegel parnika Cricket in Glenroy, ki sta tudi zgorela. Cricket je bil naložen z asfoltom in gorel je strašno. Gasilci so odvezali parnik, da bi ložje gasili, a plaval je ob kraju in vžgal je več poslopij. Slednjič ga je ognjegasni čoln spravil na sredo reke, kjer ga je prisidral in pustil zgoreti.

SMRT MADE VDOVE NA GRMADI.

Calcutta, India, 14. marca — V Indiji še ni iztrebljen takozvani "sutti", samomor vdov. Nedolgo tega je umrl mož neke štirinajst letne žene. Zgradila je mrtvaško grmado v svoji hiši, potem se vsa polila s petrolejem, vlegla se je na vrh gromade in se zažgala. Zgorela je ona in bajta.

Strašna vraževera!

TRIJE MRTVI V POŽARU HIŠE.

Bridgeport, Conn., 13. marca — Ogenj v hiši za šest družin je povzročil smrt treh mož in četrti težko če bo ostal.

Goreti je začelo v kleti in ogenj se je hitro razširil. Trupla bila so najdena v mali spalnici v pritličju. Četrti mož, ki je v smrtni nevarnosti, je bil najden na prvem nadstropju.

Ko je policija stanovalce prebudila je nastala zmešnjava. Tekali so iz sobe v sobo, nihče pa ni skušal bežati ven in policija jih je morala s silo izgnati iz hiše. Škoda ni velika na poslopju, ker so ogenj pogasili. Možje so v spanju zadušili ter so se ožgali.

ROPARJI RAZSTRELIJO BLAGAJNO IN ODNESEJO 15.000 DOLARJEV.

Tatovi zvežejo štiri čuvaje. Vbežijo z denarjem, namenjenim za tedensko plačo uslužbencev. — Zvežejo tudi moža, ki je šel gledati, zakaj se čuvaji ne naznanijo.

Chicago, 14. marca — Pet roparjev je vdrlo v skladišče Hatma nove trgovine za pihištvo na 3913 Wentworth Ave, razstrelili so blagajno, zmetali so na stran mnogo vrednostnih papirjev med temi tudi poštnih nakaznic za $40,000., in odnesli so $15,000 v gotovini, kateri denar je bil namenjen za tedensko plačo za uslužbence.

Vstop so našli skozi okno v bezmentu in zunaj je ostal eden na straži. Štiri so se splazili notri in so zvezali čuvaja v bezmentu ter so zvezali čuvaja v bezmentu, usta. Isto so storili z drugim uslužbencem na prvem nadstropju, in pozneje so dobili še tretjega čuvaja, katerega so tudi zvezali in somu zamašili usta. Potem so odstrelili vrata v blagajno z nitroglicerinom.

... se niso čuvaji zglasili z zvonjenjem kot je bilo običajno, pošl... N... kompanija kamor so čuvaji zvonili svojega čuvaja, da pronajde vzrok zakaj čuvaji ne zvonijo. Ropar, ki je stal na straži zunaj mu je porinil pod nos revolver in ga je gnal v poslopje kjer so ga roparji zvezali, zamašili so mu usta ter ga privezali na tla poleg trebuha Hartmanovih čuvajev.

Roparji so potem po časi pobrali iz blagajne gotovi denar, druge vrednosti so pa pustili, katere bi jih lahko izdale pri menjavi. Vrvi enega čuvaja so bile rahlo zvezane in po parurnem prizadevanju se jih je rešil, oprostil je svoje tovariše ter je naznanil stvar policiji.

O tatovih ni nobenega glasu.

DVE VELETRGOVINI ZAPRTI.

New York, 14. marca — Dve veletrgovini Henry Siegel-na in Frank Vogel-na, katere ste v zvezi s polomom Siegel-ove privatne banke, ste prenehali s poslovanjem danes vsled ukaza zveznega sodišča. S tem zgubilo je na mah okoli 2500 trgovskih uslužbencev in uslužbenk kruh, vendar bodo mnoge vzele vsaj začasno druge veletrgovine v službo.

Uslužbenci so tem bolj prizadeti, ker so zgubili svoje male prihranke, katere so zaupali kompaniji. Ženstvo se je jokalo vsled obupa ker je vrženo na mah na cesto in osleparjeno še za iste male svotice, katere je prihranilo pri plači in pustilo shranjene pri kompaniji.

DEČKA SE PONESREČITA EDEN ZGORI. DRUGI RANI

Joliet, Ill., 11. marca — Desetletni Donald Stuart je delal poskušnje v kemiji Izdeloval je gorljivi plin, a prišel je z žigico zraven vsled česar je plin eksplodiral in zaznamoval je fanta za vedno.

Triletni sin farmerja Vromberk je zgorel, ker je natlačil v štedilno ognjišče polno papirja in ga je potem zažgal. Plamen je vnel njegovo obleko.

ZNAMENITA CERKEV ŽRTEV POŽARA.

Duesseldorf, Nemčija, 14. marca — Slavna cerkev sv. Kirina je zgorela v Neuss, štiri milje od tukaj. Ogenj je vničil slavne orglje in znamenite zvonove. Zgorelo je vse in tudi zvonik se je podrl vzlic napornemu delu gasilcev. Cerkev je bila zgrajena leta 1209.

MAŠČEVANJE SUFRAGETK SE JE ZOPET OŽIVELO.

Mrs. Pankhurst zopet iz ječe vsled bojkota jedil. Ženske požgejo več poslopij in razbijajo okna. Sufragetka, ki je prerezala sliko neče jesti v ječi.

Glasgow, Škotija, 12. marca — Militantke so spepelile veliko prazno poslopje pri Stewarton, ki je bilo last svobodne cerkve škotske. V bližini so pustile pismo z vsebino. "To je iz maščevanja radi živinskega vječenja Mrs. Pankhurst."

London, 12. marca — Gospodična Mary Richardson, militantna sufragetka, ki je ne dolgo tega prerezala neko dragoceno sliko v Nacijonalni galeriji, je bila obsojena v šestmesečni zapor. V ječi neče zavžiti ne hrane ne pijače.

Pred sodnikom je djala, da jo zelo veseli, da se zamore boriti za pravico, da jo je sram ker je poškodovala dragoceno sliko, vendar štela si je v dolžnost to storiti, da protestira proti krivici, ki se godi ženstvu Sprejela je kazen z veseljem in je povdarila, da jo sodišče itak ne bo dolgo mučilo, ker bo vsled slabega zdravja podlegla.

London, 14. marca — Danes so zopet izpustili Mrs. Emmeline Pankhurst, militantno sufragetko, iz Hollowy ječe.

Takoj ko je bila vječena zadnjo nedeljo Glasgow je bojkotirala vsako jed in pijačo in je vsled tega pri jako slabi moči.

Oddelek militantnih sufragetk se je pripeljal v automobilu pred palačo vladnega tajnika Mr. Kenna in razbile so s sekirami vsa okna. Ženske so zaprli vsako za dva meseca.

Birmingham, Anglija, 14. marca — Sufragetke so zažgale vsa poslopja na tukajšnjem igrišču. Poslopja so zgorela do tal.

TRIJE TUJCI USMRČENI NA MOSTU.

Chicago, 14. marca — Chicago, Milwaukee in St. Paul vlak je usmrtil tri nepoznane može na mostu pri River Grove, Ill., in jih je vrgel v reko Des Plaines. Možje so bili sredi mostu ko je privozil iz vsake strani en vlak. Možje so se vmaknili na rob mostu, a prostora je bilo premalo in lokomativa jih je usmrtila in vrgla z visočine 35 čevljev v reko. Trupla so pozneje dobili, a jih ni moč spoznati.

RUSKA NADVOJVODINJA SE RAZPOROČI.

Stockholm, Švedsko, 14. marca. Ruska nadvojvodinja Pavlovna, žena švedskega princa Viljema, je dobila v St. Petersburgu poziv, da se predstavi sodišču v Stockholm. Obdolžena je, da je vbežala svojemu možu Tožba za ločitev je že dlje v sodišču.

Princ Viljem je na lovu v Ugandi, Afrika, in se bo vrnil meseca aprila. Nadvojvodinja je v St. Petersburgu že delj časa. Stara je 24 let in njen mož 30 let. Poročila sta se leta 1908 in imata enega sinčka.

DINAMIT V URADU ODVETNIKA.

Waukegan, Ill., 14. marca — Odvetnik W. O. Upton je našel v kovčegu, ki je bil puščen v njegovi pisarni v poslopju Securitz Savings banke, 25 palic dinamita.

Kovčeg je pustil v uradu Štefan H. Kennedy, in ko se je vrnil ponj je bil vječen. Imel je pri sebi revolver in policija sumi, da je nameraval vnoti dinamit s tem, da bi vstrelil vanj. Če bi se to zgodilo razdejano bi bilo vse poslopje. Kennedy je zgubil mnogo denarja v kupčijskih nesrečah in pravijo, da se mu meša.

BAKRENE KOMPANIJE BODO GRAJANE V POROČILU.

POSLANEC TAYLOR GOVORI O KONGRESNI PREISKAVI. PRAVI, AGENTURE SO POSLALE OBOROŽENE LOPOVE NA MICHIGAN.

Washington, 12, marca — Odbor poslanske zbornice se je vrnil iz preiskave michiganske stavke, in poslanci so izrekli grajo nad lastniki rudnikov vsled njih trmoglavosti.

Predsednik preiskovalnega odbora Taylor je ostro grajal kompanije ker so importirale iz drugih držav oborožene tolovaje nad delavce na Michigan. Opisal je bedno stanje stavkarjev, naznanil, da bo preiskovalni odbor še pregledal knjige kompanij v Boston Mass., da bo zaslišal delavskega vodjo John Mitchell-a in da bo predložil poročilo v teku štirih do šestih tednov.

Poslanec Taylor je rekel: "Zoperamerikansko je, če se jemlje človeku pravica spadati k organizaciji. Western Federation of Miners je edina rudarska organizacija in ti stavkarji ne morejo spadati k nobeni drugi industrijelni organizaciji, in če se jim jemlje pravica biti član te organizacije, ne morejo spadati k nobeni uniji. Citizens Alliance je organizacija meščanov, ki deluje na to da bi razbila organizacijo W. F. of M. Waddel — Mahon kompanija je spravila mnogo stavkolomcev na bakreno okrožje. Poslala je zavratne morilce. Agent Asker je tudi poslal tja zavratne morilce. Burns agentura je poslala tudi nekaj slabih ljudi tja. Te družbe so poslale množice stavkolomcev tja z naročilom, če ni nemira, da ga povzročijo. Ti importirani stavkolomci so največ krivi izgredov. Odgovornosti niso imeli nobene, ker so tujci, in napravilo se jih je deputi šerife ter dalo se jim je orožje. Odbor bo predlagal, da se napravi postava katera bo prepovedala importacijo stavkolomcev iz ene države v drugo. Dalje bo predlagal odbor več drugih prenovljenj glede dela pri velikih korporacijah kot je C. & H., katera družba je izplačala iz $1,200,000 — osnovnega kapitala $125,000,000, v dividendah in $75,000,000 je pa investirala v druga podjetja, tako da so napravili delničarji $200,000,000. dobička."

Republikanski poslanec Howel, ki je bil tudi član preiskovalne komisije, se ne strinja z grajo demokrata Taylor-ja in hvali kompanije.

GROZNA NESREČA IZSTOPLO MORJE ZALIJE MESTO

MNOGO OSEB VTONE V POTOPU STANICE IN AHTIRSKAJE NA OBREŽJU AZOVSKEGA MORJA. TUDI JAZENKAJA HUDO PRIZADETA. KATASTROFA SE PRIPETI MED VIHARJEM.

Ekatinodar, Rusija, 14 marca — Več sto oseb je vtonilo v potopu mest Stanica in Ahtirskaja, kateri je zalilo valovje iz Azorskega morja Morje je izstopilo vsled hudega viharja po provinci Kuban, ki je gnal valovje na suho zemljo. Tudi v vasi Jozenkaja je zgubilo kacih petdeset oseb življenje v potopu. V mestu Temriuk se je podrl velikanski jez, voda je preplovila večji del mesta in tudi tu je usmrčenih več ljudi.

V Ahtirskaji je morje odneslo 380 poslopjev.

Temriuk je starodavno mesto in ima okoli 16,000 prebivalcev. Stanitza, Ahtirskaja in Jazenkaja so manjša mesteca na obalih Azovskega morja.

Provinca Kuban, v kateri so prizadeti kraji leži v južni Rusiji in oblivate jo Črno morje in Azovsko morje. Provinca šteje okoli dva miljona prebivalcev, kojih polovica so Kozaki. Pokrajina je izvanredno rodovitna in kmetijstvo je jako razširjeno.

CESAR IN KRALJ SE BOSTA SNIDILA.

Benedke, Italjansko, 12. marca se bosta snidela tukaj nemški cesar Viljem in italjanski kralj Viktor Emanuel. Cesar se bo peljal skozi Benedke v svojo vilo na otok Krf. Če ga bo spremljala cesarica, pozdravila ju bo kraljica Helena.

Tem snidenju se pripisuje važnost, posebno glede Balkana, Albanije in gospodarstva v Sredozemskem morju, po katerem hrepeni trozveza.

FARMER OBSOJEN UMORA ŽENE.

Grand Rapids, N. D. 13. marca Farmer Matheu Holun je bil vpriznan krivim umora svoje žene in obsojen je bil v petnajstletno ječo. Holum se je jokal ko je slišal obsodbo. Trdil je, da je nedolžen. Njegova osemdesetletna mati ga je pričakovala domov.

Holum se je zgovarjal, da je moral konj vbiti ženo. Našel jo je mrtvo v hlevu z razbito črepinjo. Porota mu ni verjela, ampak je njega obsodila uboja.

AFRIKANSKI VIHAR RAZBIJE 43 LADIJ.

Melilla, Moroko, Afrika, 13. marca — Tri in štirideset ladij leži razbitih v bližini tega pristanišča ker jih je vrgel na skale strašen vihar, ki je začel razsajati več raj. Razbitih je pet parnikov in osem in trideset jadranic.

SEDEM MRTVIH VSLED KRIČISTILNIH ZDRAVIL.

Los Angeles, Cal., 11 marca — V County bolnišnici je umrlo sedem oseb, ker so čistile svojo kri z zavživanjem nekega novega kričistilnega sredstva.

Zdravniki sodijo, da je nek nepoznan kemični upliv preosnoval zdravila v strup, ker zdravila sama na sebi niso strupena.

VSA VAS ZGORI LE SALUN OSTANE.

Tocoma, Wash., 10. marca — Vas South Prairie, ki ima 400 prebivalcev, je v nedeljo popolnoma pogorela. Ostal je le salun. Pač čudež!

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 462, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ URADA PREDSEDNIKA UPRAVNEGA ODBORA S. K. P. D. SV. BARBARE.

Cenjenim glavnim odbornikom, postajnim uradnikom in članom ter članicam S. K. P. D. Sv. Barbare tem potom vljudno naznanjam, da sem ravnokar prejel naznanilo iz tiskarne, da so pravila za S. K. P. D. Sv. Barbare v redu in da se razpošiljajo na razne postaje. Gotovo, da bi mogla biti pravila v redu dne 1. januarja 1914; toda razni zadržki so zahtevali dalje časa, tako se je z istimi nekoliko zavleklo. Reči pa moram, da so pravila tiskana v union tiskarni, kakor je bil sklep zadnje konvencije.

V nadalje prosim cenjene postajne tajnike, kadar pravila prejmejo, da jih razdelijo vsem članom in članom in članicam, in sicer vsakemu en iztis. V slučaju, da bi jih primanjkovalo, naj se takoj naznani glavnemu tajniku, kateri jih bode drage volje poslal, kajti pravil imamo dovolj v zalogi, da bodo zadostovale za vse člane.

Nadalje tudi priporočam, da naj vsak član in članica iste pazno prečita, in v slučaju, da se ne razumi katera točka, naj se vpraša postajni urad. Ako se še tam dvomi, se nja obrne na glavni urad, kateri bo članom in članicam drage volje dal natančno pojasnilo. Želim tudi, da se vsakdo ravna po istih, kajti ob pristopu v našo slavno organizacijo je vsak član oziroma članica prisegla, da hoče izpolnjevati pravila, oziroma določbe raznih konvencij. Pri tem se obrnimo na nova pravila in videli bomo v členu I. krasno točko: "**in gojitev medsebojne bratske ljubezni**", katera točka nas pozivlje na našo prisego ob vstopu. Zatorej upam, da bodo cenjeni člani in članice vpoštevali sklepe zadnje konvencije in tako si ohranili slogo, bratstvo in sestrno ljubezen med seboj.

Z sobratskim pozdravom vsem članom in članicam

Anton Hočevar, predsednik uprav. odbora.

Bridgeport, O., dne 12. marca 1914.

IZ NOVE DOMOVINE.

ILLINOIS.

Taylor Springs — Umrl je tukaj rojak Marka Janžekovič rodom iz Krasnjega vrha blizu Radovine na Dolenskem. Star je bil 59 let. Zapušča tukaj soprogo, sina in hčer, brata v Kansas City in dva brata v stari domovini. Bil je član društva J. S. K. J. v Kansas City.

Joliet — Tukaj je umrl 24letni rojak Martin Fir, sin rojaka Martin Fir.

Prominul je tukaj rojak Peter Klobučar, star 62 let, rodom iz Dragatuša na Belokranjskem. Tu zapušča žalujočo udovo in več otrok. Bil je član Vitezov sv. Jurja št. 3. K. S. K. J. Živel je v Ameriki več let. Pogreb se je vršil iz slovenske cerkve.

Umrl je v Joliet Ill., hrvatski rojak Anton Kirinčič, tajnik Slovenic Bottling Co. Pokojnik je bival v Joliet 20 let, in ljudstvo ga je spremilo k zadnjem počitku v veličastnem sprevodu.

Devetnajstletni Hrvat Jožef Podnar je podlegel tukaj za jetiko. Bil je pokopan in hrvatskem pokopališču.

— V bolnišnici sv. Jožefa je umrl za jetiko rojak Frank Henigman, star okoli 40 let, samec. V društvu ni bil nobenem.

MINNESOTA.

Duluth — Svoto $50., katera je bila poslana iz Biwabik, Minn., skozi Narodni Vestnik naravnost na Michiganski bakreni okraj v pomoč stavkarjem, so razdelili med najpotrebnejše slovenske in hrvatske stavkarje rojaki: Paul Shaltz, Calumet Mich., 8.25. Jožef Butala, Ahmeek, Mich., $8.50; Martin Bahar, Mass, Mich., $8.50; Anton Geshel Calumet, Mich., $8.25; John Barich, South Range, Mich., $8.25; Anton Černič, Mohawk. Mich., $8.25.

Večina potrdil od strank, ki so prejele podporo imamo že v rokah. Imena ne bomo javno priobčevali, vendar so potrdila vsakemu na razpolago v našem uradu.

V imenu prejemalcev se darovalcem najtopleje zahvaljujemo.

— Zadnji torek je bilo aretiranih v Duluth 14 salunarjev ker so prodajali žganje v premajhnih steklenicah. Aretoranih je bilo tudi devet groceristov in dva mesarja radi mere in vage ki niso bile povsem kot predpisano. Kaznovan je bil tudi nek trgovec sladčic za globo $20., ker je prodajal škatle "kendija" za en funt, katere so pa tehtale le 14 unc, toraj dve unci premalo.

— Osemletni Valdimar Mortenson je pri igranju "vojake" ustrelil sedemletnega sinčka starišev Odegaard. Vzel je puško očeta, ki je bila nabasana, in je sprožil v tovariša Odegaarda, ki se je zvrnil mrtev na tla.

— Češki farmer Anton Pražek leži v St. Benedict,s bolnišnici vsled dveh jako težkih ran, katere mu je zadal z nožem nek gost, kateri je prebil ž njim žez zimo. Pražek je bil napaden, ko je spal, vendar zgrabil je še pravočasno puško, in njegov napadalec, nek Avstrijc, je zbežal. Napadalec je pustil v bajti kapo in suknjo, in v žepu suknje je imel potrdilo od vladnega zemljiškega urada, ker je vzel Pražek 18 milj zapadno od Grand Rapids homestead. To kaže da je mislil napadalec Pražeka usmrtiti in se pred zemljiškim uradom izdati za Pražeka ter tako priti do posestva. To se sklepa posebno še radi tega, ker je tujec Pražeka večkrat prašal, če proda homestead.

Aurora — Volilno zanimanje je bilo tukaj velikansko. Tujerodni kandidati so povsem pozabili, da smo mi "Avstrians"; vse je bilo Mister in Mistress. V torek po volitvah bo seve zopet sprememba. a tega krivi smo le sami. Mi hočemo tako imeti, pa naj bo.

Umrla je tu'aj rojakinja Frančiška Cebin v najlepši mladosti, stara 26 let. Zapušča žalujočega moža in troje nedoraslih otrok. Bolezen bila je kratka. Naše iskreno sožalje!

Rojak Frank Cimmerman je otvoril dne 7, tm., gledališče s premikajočimi slikami. Slovenci in Hrvati, to je lepa, izobraževalna zabava in mi imamo priliko pokazati naklonjenost domačemu podjetju.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam, Frank Krže.

— Za blagajnika je bil izvoljen v township White rojak Charles Jerič; rojak Vincenc Mikulich je bil izvoljen mirovnim sodnikom.

Biwabik — Tukaj je prodrl za vaškega tajnika socijalist Albert Norri s 143 glasovi. Rojak Matt Vidas je dobil 87 glasov in rojak Vindo Vidas 131 glasov, ter sta zgubila izvolitev za malo glasov

Chisholm — Za Balkan township so bili izvoljeni izmed rojakov mirovnim sodnikom Frank Verant, supervisorjem John Požar in koštablerjem Frank Požar.

— Tukajšnji grocerji so stopili v nekak trust, in so se zavezali medsebojno, da ne bodo dajali zanaprej popusta istim, ki plačajo blago kadar ga kupijo ali pa v gotovem času.

Na up ne bodo dali nobenega blaga onim, ki so bili tirjani od Minnesota Adjustinent kompanije, katera družba iztirjuje dolgove za trgovce po Range.

V to zvezo je stopilo trinajst groceristov.

— Govori se da bodo nekateri propadli kandidati vložili pritožbo za razveljavljenje volitev ker so baje nekateri volilci volili brez da bi bili zato opravičeni.

— Frank Holmberg je zgubil pri zadnjih volitvah ne le izvolitev za občinskega predstojnika, ampak zgubil je tudi svoje brke. Stavil je s Mr. Train-om, blagajnikom First National banke, da bo izvoljen, če ne, bo dal brke stran. Holmberg ni bil izvoljen in ostalo je naravil brivec.

— Danes zjutraj je bila policija poklicana k hiši Lazo Brozmariča, kateri je grozil sosedom s podajačem za krmo, potem ko je odgnal od hiše svojo ženo in trinajst mesečno dete. Mož, ki je korenjaški in neizobražen Črnogorec, ter prava živina, je ubogo ženo tako pretepel, da je krvavela iz večih ran na glavi, ko je došla policija.

Divjega suroveža je policija aretirala ter ga je zaklenila v luknjo, kamor spada taka govedina. Alkohol je bil kriv pretepa. Črnogorec je zapil posestvo, in je silil ženo, da bi podpisala dolžno pismo zanj, ker posestnica je bila ona. Ker se je branila, je revo pretepal. Sramota!

— Ostanki ranjkega rojaka Peter Majnariča so bili prepeljani semkaj iz Milwaukee, Wis., kjer je umrl. Bil je 27 let star in samski. Njegova brata Tony in Matt, ki rudarita tukaj, sta poskrbela, da bo truplo zakopano na Chisholm.

Podpirajte svoje!

Zakaj? Zato ker v vsaki sili ali zadregi se najprvo obrnemo k svojim prijateljem za pomoč, ne pa k tujcu. Toraj kupujte vaše grocerijsko blago pri Pesavento & Stonič.

Zakaj?

Zato ker to je ena najboljših in največjih slovenskih trgovin tukaj na Chisholm.

Zakaj?

Zato ker vedno držimo sveže blago po kolikor mogoče nizkih cenah.

Pridite in prepričajte se. Mi bomo vedno skušali postreči vam kolikor najbolj mogoče dobro in zadovoljno.

Pesevanto & Stonich 114 Glavna cesta na spodnjem delu mesta.
(Advr.)

Ely — Podpisani prosim tista dva rojaka, katera delujeta med različnim narodom že čez dve leti zoper mene in moje delo, do odnehata, če ne, bo šlo vse v javnost. Vse za kar se gre je moj trdo zasluženi denar. To naj zadostuje za sedaj, ker jaz nečem delati nemira predno nisem prisiljen v to.

John Sotlič bx 52.

— Tukaj je umrl v Shipman bolnišnici rojak Frank Vigcel za rakom v želodcu. Bil je samec, 55 let star, in je delal tukaj po raznih rudnikih okoli 24 let. Bil je član društva sv. Anton, katero društvo ga je spremilo k zadnjem počitku iz slovenske cerkve. Nazadnje je delal v Pioneer rudniku.

NA PRODAJ.

Dva pisalna stroja (typewriters) pri Geo. L. Brozich, Ely. Minn. Oba stroja sta v dobrem stanju, eden je skoraj popolnoma nov in oba sta opremljena s slovenskimi črkami. Prodam oba po jako nizki ceni. Lepa prilika za slovenske mladeniče si nabaviti stroj, ki je velike vrednosti za vsacega naprednega mladeniča. Oglasite se ali pišite na:

Geo L. Brozich, Ely Minn.

— Umrla je gospa Koval, žena trgovca John Koval, kateri je eden prvih naseljencev na Ely in je bival tukaj okoli 20 let.

Pokojna je bila 62 leti stara in zapušča poleg soproga dva sina in dve hčeri, vsi odraščeni. Pogreb ranjke rojakinje se je vršil v nedelo popoldne iz katoliške cerkve. Blag ji spomin, ostalim pa naše sožalje!

ROJAKOM V RAVNANJE.

Rojaki v Ely, Minn., in okolici! Kadar pošiljate denar po Ameriki, poslužujte se Bank Money Order, ki je bolj praktičen in cenejši, kakor poštni Money Order. — Premeni se lahko povsod, in v slučaju, da se izgubi, se Vam denar v kratkem povrne nazaj. Za vsako pošiljatev dobite pobotnico. Dobijo se pri First State Bank of Ely kjer se lahko v materinščini pomenite. Banka je odprta vsak dan od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne, in vsako sredo in soboto zvečer od 7. do 8. ure. Banka izvršuje tudi vsa druga bančna in notarska dela, posebno se še priporoča za menjavo čekov, katere znovčujemo brez odbitka.

— Stem dajem na znanje vsem članom in članicam dr. sv Cirila in Metoda št. 1. S. K. J., da se vrši prihodnja seja dne 22. marca 1914 v društvenih prostorih. Opozarjam vse člane, da pravočasno plačujejo mesečnino ker drugače zapadejo suspendaciji, kar je jako nevarno posebno za nas, kateri smo v nevarnosti vsak trenutek

Nadalje opozarjam vse odaljene člane, naj ponovijo potne liste. Kateremu je približno čas potekel in kateri živijo poleg katerega društva J. S. K. J., naj si preskrbijo prestopni list, ker tako pravila zahtevajo, in v drugem položaju je boljše za člane v slučau bolezni. V dvorani bodem ob 1. uri popoldan tako da se vsak lahko zglasi kader mu drago. Pričetek seje ob 2 uri.

Fr. M. Delatch tajnik.

Eveleth — V Fayal rudniku je začela ena parna lopata. Svet ni preveč zmrznen in zato je pričakovati, da bo delo v par tednih v polnem tiru.

Rojake in rojakinje ne dajte se slepariti od Židov. Glejte na dobro pošteno delo, ki pride iz rok krojača. Židovska obleka je slabo sešita; pri meni dobite močno, trpežno obleko za manjši denar kot pri Židih. Za delo jamčim. Kdor ni zadovoljen se mu denar vrne. Jakob Ambrožič, krojač.

— Rojaki Andrej Steblaj, John Semič in Frank Rupert so vječeni, ker so si puščali kri v tepežu v nekem tukajšnem hranilišču. Steblaj, Semich in Rupert, vsi so jih dobro izkupili. Pretep se je začel ker je John Rupert, ki ima hranilišče, zahteval, da se fantje zgubijo, ker so preveč divji. V sled tega so ga napadli, in potem so se stepli med seboj. Pač lepo kulturno delo, ki bo spravilo Slovence še v slabejšo luč. To je žalostno, rojaki, za ves naš narod.

Kitzville — Tukaj smo se Slovenci na volilni dan dobro držali in večina uradov bo prišlo v slovenske roke. Občinskim predstojnikom je bil izvoljen rojak Matt Kočevar. Občinskim odbornikom so bili izvoljeni: rojaki Frank Nosan, John Obestar in Louis Vasnič; tajnikom je bil izvoljen rojak Andrew Hren; blagajnikom Anglež John Meadows; mirovnim sodnikom hrvatski rojak Mike Frankovič; konštablerjem Andrew Nahle in Frank Canto; assessor-jem Matt Severinski.

Rojaki, upamo, da boste dobri, previdni in napredni gospodarji občine Kitzeville, da boste pokazali, da je Slovenec tudi zmožen opravljati javne urade.

Keewatin — Predsednikom naselbine Keewatin je bil izvoljen Hrvat Leo Markovich.

— V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede ulganja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 od stotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važneje stvari se dajejo pismeno na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

OHIO.

Cleveland — Umrla je Marija Marinčič, 33 let stara. Bolehala je na sušici. Doma je iz vasi Virh pri Zatični, v Ameriki je bivala 7 let. Tu zapušča 6 malih otrok, soproga in enega brata. Bila je članica dr. sv. Janeza Krst. št. 37 JSKJ.

— Starišem Simončič je umrl sinček Toni, starišem Dolnik dve letni sinček, starišem Kofman 2 mesečna hčerka

Randall — Železniški vlak je povozil Slovenca Matija Mirtel'. V sredo zvečer se je vračal z dela, in ko je prekoračil stoječi vlak in skočil na drugi strani doli, je priletel brzovlak, ki ga je zadel, da je bil takoj mrtev. Ranjki je bil član dr. št. 93. SNPJ. Ranjki je bil doma iz Dolenje vasi občina Boštanj. Tu zapušča tri brate in sestro.

PENNSYLVANIA.

Johnstown — Pri nas se dela slabo. Cambria Steel Company uslužbuje svoje delavce le po 5 dni na teden.

Broughton — Rojak Jakob Krajšnik je ponesrečil v tvornici Strgalo mu je meso na levi nogi in roki do kosti.

Steelton — Umrl je tukaj rojak Jožef Krašovec, 31 let star, rojen v Bušinji vasi na Belokranjskem. Ranjki zapušča ženo in tri najhne otroke v starem kraju.

WISCONSIN.

Milwaukee — Sušica je položila v prerani grob rojaka Matt Miheliča. Bil je star 21 let in bolehal je pol leta. Pokojni spadal je k društvu Sloga št. 16 S. N. P. J.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

— F. P. Stillwater Minn. Avstrija ne more pri tem nič storiti, in se vam tudi ni treba bati, da vas bodo poslali v stari kraj. Le dobro se obnašajte v ječi, učite se pridno, ubogajte, bodite snažni in mirni, in mogoče vas izpustijo še pred časom. Domovinstvo je vstanovljeno v Ameriki v 10 letih, in vi ste državljan, ker je bil vaš oče državljan, ko ste bili še mladi.

Sedem let zapora je veliko za tepež, a pomagati se ne da nič. Rojaki na prostem naj bi pa vpoštevali, dejstvo da je zvoniti po toči prepozno. Z napadi in s pretepom še ni nikdo dosegel druzega kot razbito glavo ali pa ječo, zatoraj naj se vsak tega ogiblje.

— J. L. Aurora, Minn. — Stvar je zastarana, je že ednajst let, in težko bi bilo kaj dokazati. Obrnite se na Associated Charities ali pa na Poor Board of St. Louis County, Duluth. Ta urad bo vašo zadevo preiskal in bo storil potrebne korake za vas.

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da nisem pisal še nikdar za Glas Svobode, kakor se mi je predbacivalo v Bingham, Utah. Prepiraželjnim pustim veselje do gotove meje.

M. Pogorelc.

IŠČEM PARTNERJA

za svojo trgovino v slovenski farmerski naselbini Greaney. Zmožen mora biti tudi voditi pošto.

Prodajam tudi zemljišča.

PATT GREANEY,
P. O. Greaney, Minn.

Farme! Farme!

Naselniška družba ILIRIJA'

Od tri do pet milj od mesta Merril v Lincoln Co., ki šteje okoli 15.000 prebivalcev in ima veliko industrijo, se razprostira rodovitna valovit svet, ki je določen za slovenske farme. Skozi ta svet poteka dve železniški progi in tri okrajne ceste in teče več potokov. Zemlja teče reka "Wisconsin River". Ta zemlja se za sedaj še prodaja po 12 do 16 dolarjev aker, kakor je les na katerem delu. Plačilni pogoji so lahki. Kdor se zanima, naj piše po pojasnilo. Vsak dobi natančno podrobnosti, da je tako na jasnem, predno izda denar za dolgo vožnjo. Mi ne pošiljamo nobenih knjig ali podob. Pojasnila samo pismeno ali za bližnje ustmeno pri

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

Na prodaj

Grocerijska trgovina v kraju, kjer dela v okolici nad 500 Slovencev in Hrvatov. Prilika za Slovenca ali Hrvata je jako dobra. Prodam zaradi slabega zdravja. Kdor želi kupiti naj se zglasi pri **MATT. VIDAS, Box 107, Biwabik, Minnesota.**

LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO.

610-611 Alworth Bldg. DULUTH, MINN.

Ali ste se že poslužili prilike, katero Vam nudi LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. na zemljišču, znano pod imenom VERMILLION GROVE, okoli petnajst milj od mesta TOWER na jezeru VERMILLION? Ta naselbina ima veliko bodočnost. — Pišite po podrobnosti, predno se cene zvišajo. — Poslali Vam bomo popis in zemljevid te nove naselbine

LAKE VERMILLION SUMMER HOME COMPANY
610-611 Alworth Building, -:- Duluth, Minn.

POZOR!

PLAČAJTE ZEMLJIŠKI DAVEK ZA 1913

NA

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Josip Koštrin, delavec, 46 let, — Marija Krevs, služkinja, 18 let, — Terezija Pezdir, branjevka, 70 let. — Ivana Vodopivec, žena železniškega strojevodje in posestnica, 43 let. — Ivan Mohar, nadsprevodnik v pok. 58 let. — Vencelj Cernstein, mornarski oskrbnik v pok., 93 let. — Zvonko Gamere, sin deželnega oficijala, 4 mesece. — Jožefa Primc, žena ključavničarskega pomočnika, 31 let. — Uršula Pekovec, kuharica 76 let. — Jernej Šuštaršič, občinski ubožec, 74 let. — Roza Fležar, hči tovarniškega delavca, pol leta.

Nesreča v Vodmatu. 22. feb. so pri Babniku v Vodmatu valili sode. Pomagal je tudi čevljarski mojster Benedikt Sattler, pa precej neokretno, ker se je sod naenkrat nanj zvalil. Sattlerju je strlo nogo v členu in ga tudi sicer poškodovalo.

"Debeli četrtek" sta še 20 feb. zjutraj na poseben način obhajala dva veseljaka v Ljubljani. Mirno in tiho prisedša po Vodnikovem trgu do lončarice, je eden z nogo zadel in ubil lonec in ga tudi brez obotavljenja plačal. To ga je pa zelo razveselilo. Takoj nato pograbi drugega in ga z veseljem trešči ob tla in ubije, potem pa da denar prijatelju, da plača i tega, sam pa zopet nadaljuje svoj posel katero škodo je prijatelj v veselje lončarici kar sproti poravnal. Ko je bilo čez nekaj minut procedure konec, sta se nekoliko med seboj posmejala in mirno odšla dalja. Ker je bila ura že osem, se je zbralo takoj nekaj ljudi ki so se ti mirni burki prav iz srca smejali.

Zgorela je dne 14. februarja v Smledniku Šantovčeva hiša. Gospodinja je rešila le nekaj denarja in živino. Škode je nad 3000 K. Zavarovana je bila za 1500 K.

Kolega konjskih tatov. Figra in Molana so 18. feb. prijeli v osebi Jožefa Štefaniča iz Mrtvic. Ta je ukradel Andro Usbašiču iz Brkiševine, občina Pokupsko. 660 K, vredna črna konja. Jožefu Brežiču iz Brešta pa tudi par konjičev, krog 800 K vrednih. Prve je prodal v družbi z Molanom Jožefu Irlahu, vulgo Hladetu iz Pristavice pri Zatični, druge pa v Brežicah. Okradena posestnika sta konje spoznala kot svojo last. Pripovedovala sta, da so bili na Hrvaškem še mnogim posestnikom pokradeni konji. Usbašič je zaradi konj prehodil tudi nekatere kraje v Bosni.

Cigani v medvedjem brlogu. V bližini Kolpe pri Oselnici so se v neki skalnati votlini nastanili cigani, zakurili pred vhodom velik ogenj, obesili nad njim kotel in kuhali polento. Vsa družba je štela 15 glav. Sedeli so ravno pri pojedini, ko je veter začel pihati dim v votlino. Naenkrat so začuli cigani nenavadno zdehanje, mrmranje in grčanje, šumenje suhega lista, težke korake in — prednjimi velikansk medved, ki je prilezel iz notranjosti votline. Prestrašeni so začeli cigani bežati, otroci so z bosimi nogami skakali po žarečem pepelu, pri čemur so se precej opekli in s svojim kričanjem še povečali zmešnjavo. Končno so dospeli skozi odprtino votline na prosto in kričaje pribežali v bližnjo vas. Kmetje so se oborožili z raznim orožjem in s starimi puškami ter odšli na boj proti divji zverini. Z veliko previdnostjo so obkrožili votlino, pred katero so zakurili nov ogenj ter naložili nanj svežega lesa, da bi bilo čimveč dima. Čakali so uro za uro, a medveda ni bilo iz luknje. Nato so začeli iskati po snegu sledi za medvedom, ki so jih tudi našli, ki pa so vse peljale iz votline. To jih je opogumilo, vsled česar so udrli v votlino in jo z vso previdnostjo preiskali. Našli so sicer medvedovo ležišče, a ne medveda, ki jo je popihal na prosto. Medved je pred svojim odhodom tudi popolnoma izpraznil ciganski kotel in v zahvalo za pripravljeno pojedino pustil na licu mesta velik spominski list.

Goljuf. Neki približno 45 letni Maks Meixner iz Žižkova se bavi s tem, da ljudem pod obljubo posojila izvablja denar. Tako je tudi dvema novomeškima obrtnikoma poslal ponudbo, da jima preskrbi posojilo. Obrtnika sta sedla na lim in si začela z njim dopisovati. Končno sta dobila veliki pismi po poštnem povzetju, o katerih sta bila prepričana da se v njih nahaja obljubljeno posojilo. Ko sta pa pismi odprla, sta našla v njih ničvredne tiskovine. Na pošti sta morala položiti precejšnjo zneske.

Ovčji tat. Na zatoženi klopi pred deželnim sodiščem je sedel France Makovc iz Rateč, rudar, nestalnega bivališča je bil že petkrat kaznovan zaradi tatvine. V zadnjih letih je izvršil več tatvin, tako na Rateški planini, kjer je ukradel 24 K in na Vidrinem travniku 12 kron vredno ovco. Posestniku Jožefu Pintbachu na Ratečah je ponoči iz hleva izmaknil prvič dve, drugič pa eno ovco. Vred ni sta bili ovci 72 kron. V Beli peči pa je vzel Matevžu Pircu novo obleko in nov klobuk. Ukradeni ovci je oddal Makovc Tereziji Petrič, posestnikovi ženi v Ratečeh, ki je pomagala ovce s kože devati, nato je meso nasolila in shranila, deloma pa tudi skuhala. Meso so pojedli Makovc, Terezija Petrič in njen mož Alojzij skupaj. Ovčje kože je prodala Petričeva v Trbižu. Glavni obdolženec deloma prizna krivdo. Obsojen je bil na 15 mesecev, težke ječe, Alojzij in Terezija Petrič pa sta bila obsojena kot sokrivca vsak na 6 tednov strogega zapora.

Zgodaj je začel. Franc Jarc, 16 let star, posestnika sin v Podrebru je v nedeljo, dne 11. januarja zvečer zapazil da so šli Peklajevi v gostilno. Fant je porabil to priliko in je splezal po lestvi na podstrešje, potem pa vlomil v zaklenjeno čumnato, ter ukradel iz omare 220 K denarja v bankovcih in nekaj žganja. Kam je dejal denar ne vedo. Obsojen je bil na 7 mesecev težke ječe.

Svojo ženo ustrelil. Strast žganjepitja je privedla na zatoženo klop ljubljanskega deželi. sodišča 29 let starega Antona Tomšiča, posestnika v Gornjih Zavinah, da se mora zagovarjati zaradi pod tikanega mu hudodelstva umora svoje žene Marije. Obdolženec je prevzel lepo posestvo od svojega očeta. Oženil se je s pridnim dekletom ter preživel dve leti v srečnem zakonu. Imela sta troje otrok stare od 1½ let do 5 let. Kmalu pa je pri Tomšiču pridnost ponehala, kajti, lotil se je žganja, kateri pijači se strastno vdal, delo se mu je začelo gabiti; iz prej varčnega človeka je postal zapravljivec in v njegovi prej mirni hiši so nastali prepiri. S svojo ženo je surovo ravnal in jo večkrat pretepel, pa tudi vedenje proti svojim staršem ni bilo dosti boljše. Že na je uvidevala, da bo spravilo pijančevanje in zapravljivost moža gospodarstvo v propad. Izposljevala je zaradi tega pri c. kr. okrajnem sodišču v Litiji s svojim tastom, da so postavili njenega moža pod sodno oskrbstvo. To je pa obdolženca močno potrlo posebno, ko je občutil, da je izgubil vse pravice gospodarja. Že preje je, kakor izpovedo zaslišane priče, grozil, da bode doma vse postrelil,, konečno pa še sebe. Dne 21. novembra m. l. je bil pa za njegovo ženo in za obdolženca usodepolni dan. Ko so se vračali od sodišča domu, so v Zagorju stopili v Šinkovičevo gostilno. Marija Tomšič in možev oče sta sedla skupaj k eni mizi, obdolženec pa je sedel k drugi mizi. Med tem ko sta prva dva odšla domov, je šel obdolženec še v Korberjevo gostilno, odkoder se je vrnil precej vinjen na svoj dom. Predno je pa stopil v hišo se je razgovarjal s sosedo Rozalijo Kastelic, kateri je ves razburjen pravil, da ga silno žalosti, ker so mu vzeli gospodarstvo. Jel se je togotiti in rekel je, da gre domov, in da bode starega (svojega očeta) nato pa še svojo ženo potegnil (ustrelil), da bode potem od celega leta račun končan. Pristavil je nato še, naj le posluša, kaj da bode sedaj. — Ko je nato stopil obdolženec v sobo jel se je takoj z ženo prepirati to tembolj ker ni našel očeta, ki je šel v gozd po steljo. Sunil jo je najprej s pestjo, na kar ga je ona sunila od sebe, da mu je padel klobuk raz glave. Takoj nato pa je snel puško, ki je na tramu pod stropom visela ter je ustrelil na ženo. Strel je bil tako silen, da se je žena brez vsakega glasu takoj mrtva zgrudila. Rozalija Kastelic katera je poklicanju obdolženčeve matere takoj prihitela na pozorišče, je slišala storilca jadikovati: "ubogi otroci, ki ne boste svoje matere poznali', a vse to so naredile žalostne domače razmere, Ko je Kastelic hišne duri, ki so bile vsled trupla mrtve žene zaprte, nekoliko odmaknila, je vidla obdolženca, ko je basal puško, na kar ji je še rekel naj beži, ker mu je vse eno, kateri pride. Ravno domu došlega očeta je svarila, naj urno beži, da ga sin ne ustreli. Takoj po dejanju je rekel 82 let staremu delavcu Antonu Gričarju: "Tone srečno, jaz bodem pa pod trto dejan" in pokazal z roko proti vratu.

Obdolženec se zagovarja, da je to nesrečno dejanje storil v veliki razburjenosti brez premislika in da sploh ni imel namena žene usmrtiti.

Porotniki so zanikali z 9 glasovi vprašanje glede umora, potrdili pa so enoglasno vprašanje glede uboja. Sodišče je obsodilo Tomšiča na 6 let ječe.

Tat v dimniku. Pri Svedrarju na Jesenicah se je v dimniku oglasil tat ter odnesel lepo število pleč et in klobas. Rad bi si bil napravil prijeten predpust, pa se mu je posrečilo.

Nesrečen padec. Strojni paznik v tobačni tovarni Alojzij Čatar je prišel iz dnevne službe domov v Rožno dolino, kjer je pred hišo padel ter si pri tem zlomil levo roko v komolcu.

Nezgoda. Mizar Martin Markič je v tobačni tovarni v Ljubljani žagal na cirkularni žagi deske ter mu je pri tem obtičal del žaganec med žago in žagno mizo. Ko je hotel zapreko odstraniti, ga je žaga zagrabila ter ga na levi roki znatno poškodovala.

ŠTAJERSKO.

Umrla je v Stranicah posestnica in gostilničarka Uršula Slemenšek, stara 82 let.

Od Sv. Jakoba v Slov. gor. poročajo. Posestnik Belšak in njegova žena v Ploderšnici sta pustila svojih pet otrok same doma in sta šla po opravkih. Otroci so dobili vžigalice v roke in so zažgali otroški voziček. Pri tem je nastalo toliko dima, da se je vseh 5 otrok zadušilo.

Iz Ptujske gore. Našli so na nekem travniku kmeta Haložana iz Draže vasi napol zmrznjenega v snegu. Spravili so ga domu, kjer je na posledicah umrl.

Iz Celja. Domobransko ministrstvo je odredilo, da imajo absolventi dvorazredne trgovske šole v Celju pravico do dveletne vojaške službe.

"Pošten" Nemec. V nemškoštajerskem gnezdu Anger je tamošnji načelnik krajnega šolskega sveta trgovec in posestnik Rudolf Wagner poneveril 2100 K šolskega denarja. Prilastil si je tudi na nedovoljen način 3000 K denarja obrtne zadruge v Birkfeldu. Prijatelja tujih tisočakov so aretirali in izročili graškemu sodišču.

Volitve pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Pri občinskih volitvah so zmagali po večini slovenski kmečki možje. Trud nekaterih nemškutarjev dobiti občinski odbor na svojo stran, je bil zaman.

Sleparica. Trgovka z dežniki v Mariboru Hedvika Hobacher je ponaredila na menicah podpis svo je bogate prijateljice. Menice je izročila pri vsenemški posojilnici "Aushilfskassenverein". Govori se da znaša vsota, katero je Hobacherca dvignila na goljufiv način, čez 6000 K. Dne 19. februarja so Hobacherco izročili mariborskemu sodišču.

PRIMORSKO.

Velik ogenj v Trstu. 21. feb. zjutraj ob 3 uri se je vnela streha med hišami št. 39 in 41 na Korzu. Požarna brambe je bila takoj na licu mesta, a vkljub temu se je posrečilo ogenj pogasiti še le po treh urah. Za prebivalce ni bilo nevarnosti, pač pa je uničil ogenj predilno delavnico pod streho, ki je bila last g. Antona Vodopivca. Zgorelo je mnogo šivalnih strojev, sedežev, miz, divanov, platna in drugih priprav, Lastnik delavnice ceni škodo na 15.000 K. Zavarovan je bil samo za 10.000 K. Zraven tega ima tudi lastnik hiše do 2000 K škode. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

Detomor na Reki. Dekla Ana Jankovič, Slovenka, službujoča pri rodbini Sepich je povila v kuhinji dete, je zaprla v zaboj za smeti in potem čez en dan vrgla na smetarjev voz, da se ni zapazilo. Zdaj so prišli stvari sevda na sled in je dekla zločin priznala. Razmerje je imela z Antonom Germauer iz Kranjske ali Koroške.

Ustrelil se je 18 feb. popoldne komaj 24 let stari g. dr. Egidij Folie, c. kr. namestniški konceptni praktikant v Trstu. Bil je takoj mrtev. Pokojni je sin znanega milionarja in računskega ravnatelja pri namestništvu. Vzrok samomora je nesrečne ljubezni.

Nemci za Lahe. "Tagespost" priobčuje nek brihten Nemec, ki pomaga gladiti pot Nemcem na Primorje, članek, ki je sicer smešen, zraven pa zelo značilen za Lahe in za laške iredentiste. Med drugim pravi pisec, ki se pred vsem zaletava v Slovane, tudi sledeče: Še pred leti so stale skoro vse večje občine v Dalmaciji pod laškim vplivom. Takozvani laški avtonisti so vladali. Njih gospodarstvo je bilo sicer silno pomanjkljivo in zanikrno, kljub temu pa je vlada trpela to gospodarstvo in pustila, da ti je delal karijero vsak po svojem načinu. To je začelo ponehavati, ko so začeli na Dunaju negovati (?) Slovane na račun drugih starejših kulturnih narodov. Polagoma je začela izginjati iz uradov italijanščina in zavladala je hrvaščina. Italijanski jezik se v več uradih le še komaj trpi. (Pisec bi brzkotne rad uvidel na račun Italijanov v dalmatinske urade nemški jezik!) Da je vlada to spremembo v prilog Slovanom trpela je veliko pripomogel tudi strašen strah pred laškim iredentizmom (?), o katerem pa pravi pisec da je bil neutemeljen. Najlepše pa pride. Ko je pisec Italijane na ta način osmešil, začne denuncirati Hrvate in trdi, da je nastopila namesto laškega iredentizma v Dalmaciji srbska iredenta, ki je še bolj nevarna (?) kot laška. Tako, da Avstrija na jugu nima miru. Izpod laške iredente pride pod slovanski kap. Pisec, ki Dalmacijo strašno malo pozna, morda je še videl ni, je preoblekel naenkrat vse Hrvate in druge Slovane v Dalmaciji, ki so se izkazali do sedaj še vedno bolj domoljubni, kot Lahi v srbske obleke. Končno poziva pisec, da naj tudi Nemci podpirajo laško "Lego Nazionale", ki je slična nemški "Südmarki" in ima isti namen: "Uničiti in zasužnjiti Slovane".

KOROŠKO.

Velika nesreča v kamnolomu. Trije mrtvi. V kamnolomu na Kamnu pri Dolch v Dravski dolini se je pripetila velika nesreča. Ko se je razletela neka mina, se je utrgala velika skalnata stena, in padla na podjetnika in na dva delavca. Stena je podjtnika Josipa Gromaneka iz Koroške in delavca Fred. Dužia, ki je doma pri Devici Mariji v Polju na Kranjskem, popolnoma zmečkala, tretjemu delavcu Brandstäterju pa je popolnoma zdrobila celo desno nogo. Gromanek in Dužia sta bila na mestu mrtva. Brandstäter pa je živel nekaj ur.

Neznan tat je vlomil v stanovanje brivca Josipa Čavko v Celovcu in mu je ukradel 240 K.

V okolici šentviški so našli mrtvega v njegovem stanovanju 54 letnega delavca Matijo Fistra. Mož je tožil, predno je šel spat, da ga boli hrbet, ker je padel na poti domov. Očividno je bil vzrok smrti padec.

V okolici Volšperka pogrešajo 17letnega delavca Pichlerja. Fant ki je zelo kratkoviden, je padel brzkotne med potjo v vodo.

Samomor pred poroko. Pri Sv. Lenartu se je obesila na skednju 22letna posestnikova hči Marija Brunerjeva. Dekle bi se bilo moralo omožiti. Nastal je spor zaradi dote in dekle je izvršilo v hipni jezi samomor.

RAZNOTEROSTI.

Žrtev maščevanja zapuščene ljubice. V cerkvi samostana pri 14 svetnikih v Wuerzburgu se je pripetil te dni tragičen slučaj. Pred altar sta stopila novoporočenca hišina Himmelsteinova in njen ženin Spaet. Predno je izvršil pater poročni akt, je začela razgrajati v cerkvi bivša večletna ljubica ženinova in je zmerjala novoporočenca, posebno pa nevesto z najrazličnejšimi psovkami. Nevesta je dobila vsled jeze in žalosti srčne krče in se je zgrudila nezavestna na stopnice pred altarjem. Odpeljali so jo domov, kjer je še isto noč vsled srčne kapi umrla. Napadalko so aretirali in so jo poslali v isti noči v opazovalnico tamošnje blaznice. Mož se je odpeljal takoj drugo jutro iz mesta, da si poišče drugje službo.

Baronica goljufica. V Bolcanu so zaprli neko baronico Beskow-Radosch, ker je s svojim možem izvedla velike goljufije. Baron in baronica sta prišla leta 1911. v Meran, kjer sta kupila za 260.000 kron grad Pinzenau, a na kupnino sta vplačala samo 5000 K. Živela sta razkošno in napravila pri ptujih **gostih veliko dolga**, a tudi trgovcem sta izvabila veliko blaga. Celo davkarijo sta ogoljufala, ker so jima dovolili, da smeta odgoditi vplačanje kupninske takse 7700 kron. Sumijo, da je baron sin nekega kočijaža v Berolinu, ka terega oko postave že dolgo išče.

V Berolin prodani slovaški otroci. Berolinska policija je odkrila nove vrste kupčijo z otroci. Oger Kubacsek je potem neke ženske kupoval slovaške otroke na Zgor. Ogrskem in si jih je dal pošiljati v Berolin. Za vsakega otroka je plačal babnici 60 mark, staršem se je pa obljubilo po 80 mark, na leto in brezplačna oskrba otroka. Kubacsek je v Berolinu otroke pošiljal na cesto beračit, in sicer je moral vsak otrok vsak dan prinesti najmanj 3 K, drugače je bil neusmiljeno tepen in po več dni brez hrane. Sploh je Kubacsek z otroci ravnal nezaslišano brezsrčno, dasi so mu toliko naberačili, da je živel kakor knez; na Ogrskem si je kupil krasno posestvo, na katerem je vladala njegova žena. Ker se mu je stvar v Berolinu tako dobro obnesla, je nedavno ustanovil "podružnice" v Postdamu, Hannovru in Magdeburgu. Proti Kubasceku in njegovim pomagačem je uvedena kazenska preiskava.

Ponesrečen vrtiljak. V beneškem pratru se je prekucnil velik električni vrtiljak. Čez 20 oseb, večinoma otrok, je več ali manj nevarno ranjenih.

Bralec STOJ!

pa naredi **LINKS UM!** kadar prideš v mesto Eveleth in se oglasi pri OTTO J. MAYERLE, kateri ima vedno kaj za Tebe in vse Slovence. V zalogi ima vsakovrstne pripovedne in molitvene knjige, gramofone, plošče za gramofone s slovenskim besedilom, harmonike, vsakovrstne drobnarije, slaščice, smodke, cigarete in tobak, kakor tudi vse potrebščine za šivalne stroje, katere tudi izvrstno popravlja. Prodajalna je poleg trgovine z železnino, Siegel, na drugo stran Verantovega saloona. — Oglejte si na oknih napis:

EVELETH SEWING MACHINE SUPPLY STORE
OTTO J. MAYERLE.

$25.00 NAPLAČILA **$10.00 MESEČNO.**

Lote v Gary, Minn.

kjer gradi UNITED STATES STEEL korporacija jeklarno za **$25,000,000,** in cementno tovarno za **$2,000,000,** so danes najboljša prilika az investiranje denarja.

Obrnite se pismeno ali ustmeno na

Steel Plant Investment Co.
c-o Central State Bank
PISARNA NA BANKI NA GARY. DULUTH. MINN.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

***

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

$74.000.00

***

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

Povsem na mestu

Zdravi, delavni možje v vseh strokah, kateri kadijo NAVY ves dan v svežih, sladkih Burley cigaretah, vedo, da ta pristni, mili, zdravi tobak vedno povsem zadosti. NAVY Long Cut je najpripravnejši tobak za zvijanje cigaret — in iz njega se napravijo najboljše Burley cibarete.

GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco

Cigarete zvite iz NAVY imajo prijeten, sladek okus, kateri je jako dopadljiv in zadovoljiv. Noben drugi tobak — nobena druga cigareta nima tega NAVY okusa. To vse je nasledek skrbnega zorenja in bledenja pristnega, milega Kentucky Burley tobakovega perja — in vsled tega ker drži NAVY zavoj ta tobak v svežem stanju.

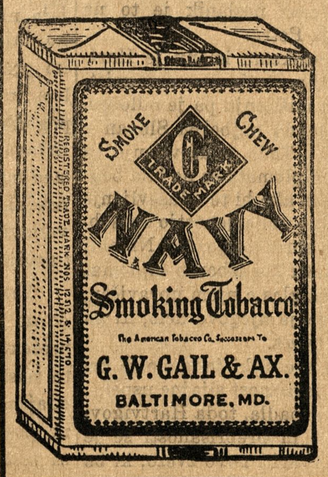

Iz NAVY pa se ne napravi le finih cigaret, ampak je tudi prijeten za kadenje v fajfi, in je tudi okusen in zadovoljiv čik. — NAVY je izvrsten tobak za vse svrhe.

Poskusite NAVY skozi en teden, in kadili ga boste 52 tednov na leto.

PROSTO Vprašajte Vašega trgovca za knjižico cigaretnega papirja, katerega Vam bode dal brezplačno z vsakim zavojčkom za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 1. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto . . $2.00
za pol leta . . $1.00
Za Evropo za celo leto $3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

POMEN IZOBRAZBE.

(Nadaljevanje.)

Svojo izobrazbo pa mora imeti tudi trgovec, industrijelec, in navadno jo veletrgovec in veleindustrijelec tudi ima, če pa ne jo pa najme za denar. A tudi drugi morajo imeti pregled v tem, kaj se izdeluje in proizvaja, kako, kje, odkod, kam, kedo. To pokažejo deloma statistike in deloma razstave; in kar se tiče statistike je ona, katero je izprešal sodnik Hilton, glavni zastopnik W. F. of M., iz James MacNaughtona, glavnega upravnika C. & H., razkrila mnogo stvari, katere navidezno sam MacNaughton kot polipski maneger ni poznal, ostalem svetu je bilo pa povsem tuje, da kraljuje C. & H. dejstveno čez vse ozemlje in prebivalstvo gornjega poluotoka Michigan z železno roko.

Statistike nam povedo, koliko in kje se pridela ali izdela tega ali onega, in, če jih uradi ne potlačijo, izvemo iz njih tudi kdo je največ pridelal in kdo ima največ dobička. Razstave nam pa pokažejo razno blago, razne pridelke, izdelke in umotvore, kar je vsekakor velike koristi za splošno izobrazbo. Tudi mali obrtnik in trgovec bi se moral bolj zanimati za te stvari; poznati bi moral vsaj površno svetovno tržtvo in svetovni promet. To pa zato, ker s tem bo pridobil znanja tujih držav, vedel bo kaj se na zemlji godi, videl bo ogromni proizvod in prevoz Anglije, Nemčije, Francije, Zedinjenih držav. Videl bo pa tudi ničevno vlogo, katero igra Avstro-Ogrska na svetovnem trgu, kjer je skoro isti pritlikovec, kot Črna gora. S tem pridobi človek vpogled na svetovni trg, in taka trgovska izobrazba je velike veljave, ker ž njo dobi človek izkušnje, da bo znal svoje stališče pri vsaki priliki obrniti primerno.

Ta izobrazba je tudi velike važnosti za vsakega delavca. On je zaposlen ali na polju, v rudokopu, premogovniku, v tovarni, v trgovstvu, pri prometu itd. Tako ima tudi posredni stik s trgovstvom, in pouk o vsem tem mu koristi kot človeku, ker ne predstavlja potem le nekak stroj, temveč razumen organizem; kot delavcu mu pa koristi, ker mu taka izobrazba odpre vpogled v bogastvo in v bedo. Vedeti to, kar se tiče njegovega stanu, je neobhodno potrebno za njegovo boljše ali slabše življenje, ker le izobražen delavec si zna vrediti stvari tako, da bo imel, kolikor razmere in okoliščine dovoljujejo, najboljše življenje. Nasprotno pa, ako ne ve ničesar drugega kakor svoje delo, je avtomat, je stroj, ni človek, ki ima duh in voljo, še manj pa razumen delavec, ker brez izobrazbe vendar ne bo znal ukreniti in razsoditi ničesar. To so spoznali delavski prosvitlenejši in talentiranejši delavski sinovi, ki so uvideli, kakošne krivice se godijo njih očetom, materam, bratom in sestram, zato so poklicali v življenje organizacije, društva, skupine, ki dvigajo delavsko stanovsko izobrazbo.

Da ima tu velike zasluge časopisje, ki se bavi z delavskimi problemi, ni potreba povdarjati Pripoznal bo menda vsak rojak in vsaka rojakinja, da je časopisje nenadomestljiva šola, bodisi že v oziru učiteljskih moči, posebno pa še v oziru nizkih stroškov za vzdrževanje te izvrstne ljudske univerze Marsikateri Slovenec se je iz časopisov veliko naučil; zvedel je novice, stvari, ki se godijo po svetu, o katerih bi brez časopisa niti ne sanjal. Da je ta vsesplošni poduk velike veljave, je več kot resnično, in resnično je, da so časniki vseučilišče naroda in človečanstva. Take zveze, tako sodelovalnega ali kooperativnega učiteljstva ni nikjer, kot je ravno v časnikarstvu, kjer se zrcali ves napredek, vsa znanstvenost, vse veselje, vse žalosti človeštva celega sveta. Ali ni to velikanska šola, rojaki in rojakinje? Priznali boste, da je, in če Vam je kaj za izobrazbo, naročeni boste in čitali boste redno oni časnik, ki vam prinaša vse, brez ozira na desno ali levo. Narodni Vestnik je eden teh časnikov, ker objavlja tudi isto, kar drugi prikrivajo, ker le z objavo vsega, kar se na svetu godi, je mogoče podati človeku čisto svetovno sliko, do katere je vsak človek opravičen. Temeljita osnovna izobrazba v gospodarstvu je velikanskega pomena za vsakega človeka obeh spolov, in jaz ne morem drugega kot vsem najtopleje priporočati, da skuša vsak dobiti čim več mogoče te izobrazbe iz knjig, časnikov in govorov ali ustmenih razprav. Priznati moramo, da smo mi Slovenci še precej starokopitni v tem oziru. Trmasto se držimo starih vražever, in kakor so nam morali večkrat naši učitelji vtepati iz roko abecedo v glavo, tako je še danes mnogo rojakov in rojakinj, katere bi se moralo naravnost udariti s fizično močjo, če se jih hoče prilagoditi novim, boljšim nazorom sveta. Stvar se obrača počasi na boljše — žal, da le počasi — ker tudi med Slovenstvom je vedno več onih, ki koprnijo po uku iz naprednih časnikov, ki ne morejo živeti brez čtiva in brez vporabe lastnih možgan.

Izobrazba, ki se ne deli med posamezne ljudi, med posamezne sloje, je takozvana socijalna izobrazba. Ta izobrazba še ni stara. Kaj pa je to, socijalna izobrazba? V kratkem povedano, socijalna izobrazba je nauk o ljudstvu, o njegovem gibanju in težnjah. To je ves odgovor. Po ljudstvu se mora uravnati vse, ker ono je merilo za državne naprave, ki vladajo ljudstvo na podlagi postav. Zato pa, in pa iz dejstva, da je vendar vsak človek ud ljudstva, je ta izobrazba važna. Človek mora torej poznati vse in potegniti z onimi, ki imajo taka načela, katera so zanj najboljša in s katerimi se on strinja. A to ni le v naselbini, to ni le v Ameriki, to ni le v ozki stari domovini. Poznati se mora evolucija, razvoj in napredek tudi drugih držav in vsega sveta, ker le potem imamo pravo sliko, pravi načrt, pravo merilo po kojem se nam je ravnati. To se pa le zgodi, če se vsak človek izobraža. Važna je socijalna izobrazba za politično in gospodarsko gibanje, ker slonite ti gibanji na temelju socijalnega stanja — zajemata oba vodo iz morja ljudstva. Rada se ta izobrazba zanemarja, ker se preprosti ljudje premalo zavedajo potrebe socijalne izobrazbe. Da vsled tega trpijo ne morejo uvideti, ne morejo uvideti zato, ker ravno niso izobraženi. Ni pa dovolj, da pozna človek sedanje stanje, tudi stanje starih narodov je dobro in je treba poznati. Socijalna izobrazba je velikega pomena in vsak človek, ki hrepeni po napredku, naj bi si prizadeval jo pridobiti v kolikor mogoče večji meri.

ŠTRAJKAR.

Možato v dvorano štrajkar koraka,
Ko sreča med potjo pa skeba — bedaka;
Z rahlim mu srcem on hitro veli:
Kruha ne trgaj z ust revnih ljudi!
Nad njim se pa grintovec s'rovo zadere:
Kaj rekle bi naše garjave žene?
One le rade pri peči sede,
Kaj mar jim, če moži v sramoti žive.
Štrajkar mu dalje prijazno govori:
Poslušaj, ne skebaj, oči si otvori!
Spoznaj, da krivica ti res se godi,
Prot' kteri se štrajkar junaško bori.
Podaj se v vrste zavednega proletarijata
In zbriši si madež skebsk'ga pečata;
Ne slušaj kapitalističnih, krvopitnih ljudi,
Položaj tvoj kterim nič mari ni.
Ne čitaj nazadnjaških skebskih novin,
Ki polne so hvale denarnih zverin;
S studom od sebe porini jih v peč
Ter v roke si vzemi listič rudeč.
Pazljivo ga čitaj pri svoji družini,
Ter se prepričaj o svoji temini.
Spoznal boš iz tega, da celega zla
Povzročitelj je skeb, ki pečat ima.
Pomanjkanja štrajkarske cele družine,
Krive samo so denarne zverine,
Ker slišale niso klica proseč:
"Je kruha premalo, dajte ga več!"
Ko vrača se štrajkar domov iz dvorane,
Med potjo s skebom se zopet sestane.
Poslušaj, prijazno spet štrajkar govori:
Ne bode več dolgo, ko skril boš oči —
poglej le gori!
Skeb se ves ginjen hvaležno prav zgane,
Spoznal je hinavske črnuhaste vrane.
Veselo domov k družini hiti,
Ter ji prijazno tako-le veli:
Ne bodem več skebal, spoznal sem krivico;
Podal boldem štrajkarju svojo desnico.
Borila se bodeva skupaj oba,
Dokler ta diktator nom un'je ne da.

Frank Mahnič.

GOSPOD HARTVIG.

Gospod Nikolaj pl. Hartvig je dobro znan najširši javnosti. Ruski poslanik je to na dvorcu srbskega kraja Petra.

Kljub svojemu nemškemu imenu je Hartvig po svoji zunanjosti prototip pravega, pristnega Rusa, po svojem mišljenju pa je odločen, oduševljen Slovan, menda najboljši Slovan v vsi ruski diplomaciji. Toda oduševljenje za slovansko stvar bi za diplomata še ne bila bogsigavedi kaka prednost, ako bi to oduševljenje ne bilo v zvezi z izredno nadarjenostjo sposobnostjo in diplomatsko spretnostjo. No, Nikolaj Hartvig je tudi na glasu kot izboren diplomat i npolitik. Da pa je ta glas o njem upravičen, izpričuje najbolj največje njegovo delo, ki ga je izvršil, Balkanska zveza.

Res, ta Balkanska zveza, ki je imela že pri svojih prvih korakih naravnost sijajne uspehe, je vsled tujih spletk razpadla, toda Hartvigovi diplomatski spretnosti in prebrisanosti se je posrečilo na Balkanu zvariti novo zvezo, ki bo morda za evropsko politiko še daleko večjega pomena, kakor pokojna balkanska alijansa.

In ta diplomat izrednih sposobnosti je sedaj v kombinaciji, da postane naslednik ministra zunanjih del gospoda Sazonova.

Kaj bi to pomenjalo, lahko presodi vsakdo, ki ima količkaj vpogleda v evropsko politiko.

Čisto gotovo je namreč, da bi se ruska zunanja politika v bistvu in v svojih temeljih izpremenila, čim bi ji stopil na čelo mož, kakršen je gospod Hartvig. Ta politika bi postala v resnici ruska in vsled tega tudi slovanska, zakaj povsem sigurno je, da bi Nikolaj Hartvig ruski zunanji politiki utisnil pečat svoje individualnosti.

Avstrijski vladni krogi bi seveda ministra Hartviga, v katerem zro zakletega sovražnika avstro-ogrske monarhije, pozdravili z dokaj mšeanimi čustvi. Spominjati se je treba, da je še nedavno tega krožila po časopisju vest, da se je gospod Hartvig precej čudno izrazil o Avstriji. Rekel je baje, da pride sedaj, ko je Turčije v Evropi konec, na vrsto — Avstrija.

Vobče je baje vodilno načelo vse Hartvigove politike popolno zaokroženje in končno uničenje Avstro-Ogrske.

Ne vemo, v koliko so resnične te vesti, eno pa je gotovo, da gospod Hartvig ni poseben prijatelj avstro-ogrske monarhije. Če torej v resnici stopi sedanji belgradski poslanik na čelo ruske zunanje politike, bi to pomenjalo toliko, kakor da je ruski kurz zaplaval v odločno protiavstrijsko smer.

ČEDALJE SLABŠE.

Ta ljuba Albanija bo habsburškemu cesarstvu povzročila še veliko veselja, če ne se kaj lepšega. Vsak dan skoro prinese novice, ki to kažejo.

Prebivalci Albanije so po poklicu pravzaprav razbojniki, delomržni ljudje, ki nočejo poznati nobenega reda. Ti ljudje, ki nič nimajo — izvzete so le nekatere familije — naj v prihodnje plačujejo take davke, da bo mogoče z njimi plačevati uradnike, vzdrževati vojake in orožnike in še za deželno in splošno kulturo kaj storiti, povrh pa plačevati obresti 75 milijonov dolga! Že to je jamstva dovolj, da nastanejo v Albaniji prav kmalu izdatni nemiri.

Pa še vse polno drugiv vzrokov je, da tam doli ni upati na ugodne razmere. Prebivalstvo Albanije sicer nimanič narodne zavesti, zato pa veliko verskega sovraštva. Po veri so Albanci katoličani, mohamedanci in pravoslavni. To se pravi: vsaka konfesija ima svoje pope in vsaka izpolnjuje gotove cerkvene ceremonije, a to je tudi vse. O kakem religioznem življenju ni niti govora, ne pri vernikih, ne pri popih

Katoličani stoje pod protektoratom Avstrije. To se pravi: da ima Avstrija stare, s turškim sultanom sklenjene pogodbe, po katerih ji pristoja varstvo katoličanov. Na podlagi teh pogodb vzdržuje Avstrija katoliškim Albancem pope, šole in cerkve in to ji daje zaslombo v Albaniji. Opirajoč se ob katoliške Albance, je Avstrija tudi mislila, da bo igrala v Albaniji veliko vlogo.

A vse se hoče izjaloviti. Princ Wied je bil one dni v Rimu, pa vsled ugovora italijanske vlade ni smel iti k papežu. Sicer je princ Wied prisedši na Dunaj, napravil obisk pri papeževem nunciju, a pomagano mu s tem nidosti, kajti naenkrat se je sedaj oglasila Italija in pravi kategorično: če se hočejo princ Wied, rimski papež in dunajska vlada kaj dogovoriti glede avstrijskega protektorata nad albanskimi katoličani, jim kar povemo, da iz tega ne bo nič. Italijanska vlada je ravno zato zabranila princu Wiedu obisk v Vatikanu, ker noče več priznati avstrijskega protektorata nad katoliškimi Albanci.

Italija se je postavila na stališče, da je avstrijski protektorat baziral na pogodbah s turškim sultanom, a te pogodbe so postale neveljavne v trenotku, ko je nehal biti sultan vladar Albanije. Ta Albanija je po sklepu velesil neodvisna država z neodvisnim vladarjem in jo princ Wied dolžan tako urediti, da se ohrani ta neodvisnost in so za to neodvisnost podane vse garancije. Vsak protektorat nad kakim delom albanskega prebivalstva je toraj v to poleg albanskega vladarja privolijo vse, neodvisnost Albanije garantujoče velesile — a da za to Italije ne bo dobiti, je pač jasno kakor beli dan.

Sploh pa ugovarjajo Italijani, da bi imel avstrijski protektorat nad katoliškimi Albanci trdno pravno podlago, češ pogodbe s Turčijo, na katere se Avstrija sklicuje, jej ne dajejo nikakega izključenega protektorata, nego dajo je vsem kristjanskim državam nekako pravico, jemati v varstvo kristjane v celem turškem cesarstvu. Vrh tega je pariška pogodba določila, da nima nobena posamezna država pravico na svojo roko intervenirati med sultanom in njegovimi kristjanskimi podaniki, berolinski kongres pa je izrečno razveljavil vse tozadevne določbe o starih kapitulacijah in pogodbah.

Tako je torej s to stvarjo. Avstrija je — če ne po pravu, pa faktično — doslej imela protektorat nad katoliškimi Albanci in je na to naslanjala vso svojo politiko v Albaniji, zdaj pa ji je njena zaveznica Italija suhoparno povedala, da je tega protektorata enkrat za vselej konec.

IZ SLOVANSKEGA SVETA.

Novo pivovarno v Skoplju zgrade dosedanje tri največje srbske pivovarne: Weifertova in Bailonova v Belgradu in jagodinska praške Kreditne banke. Vzrok je ta, ker so transportni stroški v Skoplje silno visoki, vrhu tega pa mnogokrat primanjkuje tovornih voz na železnicah. Nova pivovarna je projektirana za proizvodno 30.000 hl. piva na leto, a tako da se bo proizvodnja v slučaju potrebe lahko primerno zvišala; samo za stroje je določenih 1 milijon dinarjev.

Oboroženje Rusije. Nemški listi iz rajha poročajo, da ustanovi v najkrajšem času ruska vojna uprava tri ali celo štiri nove armade zbore, in sicer v vilskem, kijevskem, odeškem in v kavkaškem armadnem okraju.

Umorlla moža. Jovanka Božović, žena posestnika Mitarja v Rogatici v Bosni je svojemu možu, ko je spal, prerezala grlo, ker jo je mož mučil z ljubosumnostjo, ki je bila, kakor se govori, upravičena.

RAZNO.

Roparji na pokopališču. Iz Milana poročajo, da so oropali neznani tatovi pokopališče Gentili. Vlomili so v več grobnic, odprli so krste in oropali mrliče, katerim so vzeli prstane in drugo nakitje. Poleg tega so odrezali truplu nekega duhovna glavo in jo tudi odnesli s'abo. O roparjih nimajo če nobene sledi.

Pravica tudi za tašče! Stoletja sem so tašče preganjane, zaničevane in zasmehovane. Še neoženjeni ljudje, ki poznajo taščе samo od daleč, pravzaprav le imenoma, se iz njih norca delajo, posebno grdo pa delajo ž njimi literati in karikaturisti. Krivi so tega slabega glasu, ki ga uživajo tašče, seveda zetje, ki pripovedujejo neverjetne stvari o taščah in jih sploh sistemično preganjajo. Kaj morajo tašče vse pretrpeti od svojih zetov tega še ni popisalo nobeno pero po resnici pravico. To bi bila prava knjiga trplenja! Toda časi se spreminjajo. Pravica je obveljala tudi za tašče. Izvojeval jim jo je civilni sodnik II. okraja na Dunaju. Neka tašča je tožila svojega zeta, ker ji je ta prepovedal vstop v svojo hišo. Zet je hotel s pričami dokazati, da je njegova tašča sitna, prepirljiva, zlobna in kdo ve kaj še vse, celo po izvedencih je hotel dokazat, da je pravi hudič, a sodnik njegovih dokazov sploh ni pripustil. Sodnik je razsodil, da zet sploh nima pravice iz svojega stanovanja taščo odstraniti, naj bo tašča kakršnakoli. Pravica je zmagala!

NAZNANILO.

Naznanjam vsem tistim, ki so se zanimali za mojo farmo, da sem jo prodal. Oglasilo se jih je mnogo, kar priča, da je "Narodni Vestnik" uspešen list za oglase.

Frank Galoit,
Box 32, Beaver, Wis.

RAD BI ZVEDEL

Za prijatelja Peter Gale, kateri je bil pri meni na Chisholm na stanovanju. Rodom je iz Logatca pri Postojni. Prosim cenjene rojake, če ve kedo zanj, naj bo tako prijazen in mi ga naznani, ali mi naj pa piše sam. Enkrat mi je pisal iz Pennsylvanije in poslal sem kar je zahteval na Andrew Somerson.

Joe Perme, box 63 ,New Duluth, Minn.

(3.16,3.19.)

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Ljudje, ki poznajo dobri tobak, kadijo Havana cigare.

Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range. Varos in Iby so tudi dobre cigare. Vse te izdeluje

LOUIS TILLMAN
Aurora , Minn.

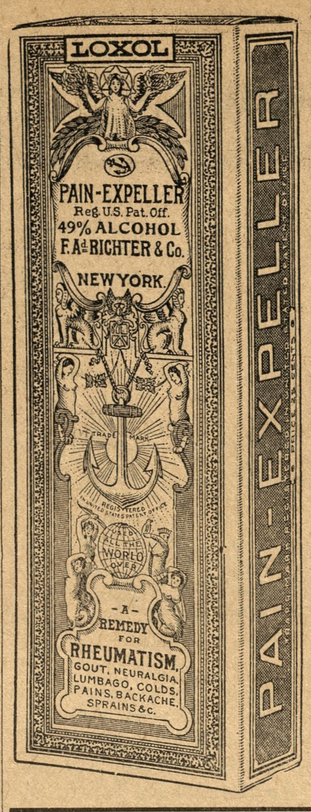

DR. RICHTER'S
Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, protinske kostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, bolečine in nahod. Zabrani vnetje pljuč in sčanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano **Union Investment Co.** iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa **notarska dela.**

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH ,MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek
upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih **Insurance Company.** Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo, sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek
Telephone 104
509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik"

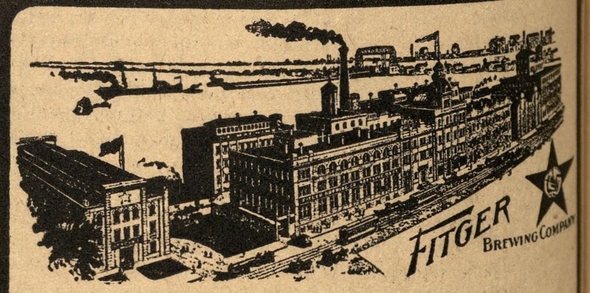

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

Za naše gospodinje.

BOJ PROTI NALEZLJIVIM BOLEZNIM.

Nalezljive bolezenske glivice, ki so se naselile v človeškem telesu, obolelo telo med boleznijo vedno vedno tudi izločuje. Te strupene bolezenske glivice moramo takoj uničiti, ker so prav one povzročiteljice vseh nalezljivih bolezni. Take uničevanje bolezenskih kali se imenuje razkužba ali desinfekcija, in z razkužbo obvarujemo zdravega človeka okužbe (infekcije). — Bolnik, ki je obolel za nalezljivo boleznijo, je glavni vir za razširjanje bolezenskih kali, kajti v njegovem telesu se množe ti povzročitelji kužnih bolezni in život jih po raznih potih oddaja na zunanji svet, n. pr. z izmečki pri kašlju, z odpadki iz črev, z gnojem iz ran i. t. d. Okolica takega bolnika je toraj prenasičena s strupenimi glivicami; v prvi vrsti je okužena bolniška soba in vsa njena oprava. Osebe in razni predmeti, ki prihajajo iz take okužene sobe, (obleka, perilo, smeti, posode, odpadki i. dr.) raznašajo okužljive bolezenske kali na širšo okolico in na druge osebe. Izven človeškega telesa sicer okužljive glivice navadno nimajo zadostnih pogojev za obstanek in poginejo posebno pod vplivom solnčnih žarkov in svežega zraka, pač pa žive dalje in ostanejo okužljive, če so našle ugodna tla za nadaljnje življenje, tako v zaduhlih, vlažnih, nezračnih prostorih, kjer ni ne solnca, ne zraka, dalje v vodi, mleku itd.

Da se toraj nalezljive bolezni ne prenašajo in ne razširjajo, treba predvsem bolezenske kali uničiti takoj, ko zapuste bolno telo. Prva razkužba ob bolniški postelji je zato najvažnejša; obsega naj pa nele bolnikove izločke, tem več tudi vse predmete, ki jih bolnik uporablja. Ta razkužba naj uniči glivice, dokler so še v bolniški sobi, kajti če so našle pot iz bolniške sobe, je njih nadaljnje zasledovanje skoraj nemogoče. Razume se, da je treba izvrševati to razkužbo ob bolniški postelji ves čas dokler traja bolezen. Mati kot strežnica svojega nalezljivo obolelega otroka, si s točnim, razumnim razkuževanjem ob bolniški postelji in v bolniški sobi najbolje obvaruje ostale svoje otroke pred okužbo.

Prva razkužba ob bolniški postelji je tem popolnejša in točnejša, čim večja je sploh snažnost v stanovanju. Sobe, v katerih je veliko nepotrebne vlake, temni brezzračni prostori, ki so slabo osnaženi, sploh niso sposobni za bolniško sobo, najmanj pa v slučajih nalezljivih bolezni, ko gre predvsem za najnatančnejšo snago. — V sobo k bolniku z nalezljivo boleznijo naj prihajajo samo one osebe, ki imajo napotrebnejše opravke z bolnikom. Strežnica naj nosi posebno obleko ali vsaj vrhni plašč z dolgimi rokavi in iz blaga, ki ga je lahko prati; ta plašč je odložiti vselej, še preden stopi strežnica iz sobe, pri vstopu vanjo pa ga mora takoj spet obleči. Bolnika naj se strežnica ne dotika po nepotrebnem; po vsakem opravilu pri bolniku naj si dobro umije roke z milom in naj jih razkuži v razkuževalni tekočini. Prav tako naj ravna, preden zapusti bolniško sobo. V bolniški sobi naj strežnica ne uživa ničesar, Strogo je paziti, da se pri pometanju sobe zabrani vsako prašenje; zato naj se porablja mokra metla — ali mokra brisača. — Iz bolniške sobe naj ne pride prav nobena stvar, da ne bi bila že razkužena; smeti, manj vredne igrače naj se v peči sežgo; krožnike, steklenice, jedilno orodje i. dr. treba položiti v razkuževalno tekoči no. Isto velja za perilo. Ostanke bolnikovih jedi treba v peči uničiti ali pa pomešati z razkuževalno tekočino. Najbolj je pa paziti na to, da se vsi okužljivi izločki in odpadki bolnika sproti razkužijo oz. uničujejo.

Taki okužljivi izločki so n. pr. pri davici, ošpicah in škrlatici žlem iz nosa in žrela; pri zadnjih dveh boleznih so zelo okužljive tudi kožne luskine, ki se odločujejo proti koncu bolezni.

Kako je napraviti in uporabljati v posamezaih slučajih potrebne razkuževalne tekočine, to poizve strežnica od zdravnika; kot sredstva, ki jih uporabljamo v ta namen, naj navedemo le žgano apnoklorovo apno, lug, dalje, forma lin, krezol, lizol, sublimat; vsa ta razkužila uporabljamo za razne namene in različno razredčene. Perilo razkužujemo prav lahko že s tem, da ga z vodo namočimo in dalje časa kuhamo.

Končno razkužbo bolniške sobe pa izvršuje po mestih posebno poučeno razkuževalno osobje. Na deželi se mora zgoditi to vsaj po navodilih zdravnika.

Za boj proti nalezljivim boleznim, za njih omejitev, osobito proti nalezljivim boleznim otrok, je silne važnosti, da vsaka mati ob bolniški postelji skrbi najvestneje za strogo razkužbo. Kakor je važna oskrba in postrežba bolnika samega, ravno tako važna, če ne še bolj je skrb za razkužbo, da ta ko skrbna mati obvaruje druge svoje ljubljence pred okužbo in za brani tudi prenos bolezni na druge družine.

KUHINJA.

(Dalje.)

II. Ako nimaš smrečjih igel in brinjevih jagod, narediš kvašo lahko tudi brez njih. Bolj potrebno pa je to, kadar delaš kvašo za divjo perutnino.

III. Mesto vode in kisa vzameš tudi lahko pol vode, pol cvička in malo kisa ter vse prejšnje zelenjave in dišave.

526. Zajec z rumom.

Peci zajca kakor navadno; a ko je že skoraj mehak, odlij mast, prideni pa nekaj ruma in precej kvaše ter postavi zajca zopet v pečico. Posebej v ponvi pa zarumeni na masti malo manj kot tri žlice moke, zmešaj to prežganje z vrelo smetano ter polivaj s to omako tako dolgo zajca, da se ti bo precej povrela ter postala dovolj gosta.

Zajčji zrezki.

Loči zajcu meso od kosti, odstrani vse kožice in žile, prideni mesu malo kapar in 3 očejene sardele ter ga sesekaj kakor za zrezek Iz tega mesa napravi majhne hlebčke in jih deni druzega poleg druzega v plitko ponev na mast ter jih potresi s suhimi ali svežimi gobami, z drobno zrezanim drobnjakom in s kaprami. Prilij še 2 žlici vina in duši zrezke tako dolgo, da bodo na obeh straneh lepo opečeni. Potem jih preloži v drugo ponev, na mast vsuj žlico moke, zarumeni jo in zalij to prežganje z dvema zajemalkama juhe in s ko zarcem vina. Ko omaka zavre, deni zrezke zopet vanjo, prevri jih iznova, potem so gotovi. K njim daj kakoršnihkoli cmokov, praženega krompirja ali makaron.

528. Mladi zajec (Märzhase

Oderi mladega zajca, odreži prednji del od zadnjega, odstrani vse kožice, operi ga dobro in nasoli ter ga pretakni gosto s slanino. Potem ga natakni na raženj in ga peci; pri tem ga vedno polivaj z razbeljenim surovim maslom. Pečen je v pol do tri četrt ure. Potem ga daj zrezanega na krožnik ter ga polij s sokom, ki se je nakapal v ponev, katera je stala pod ražnjem. — Ako nimaš ražnja, deni zajca v ponev, na slaninske rezine; polij ga malo z vodo in ga urno peci. Na mizo ga daj zopet v precejeni omaki.

ranodipeo'et etet et etao etathar

529. Mlado od zajca.

Kar je slabših kosov od zajca, jih tudi lahko deneš v kvašo, ali jih dušiš kakor hrbet; vendar se porablja "mlado od zajca" navadno za obaro, katero napravi tako-le:

Duši v kozi na zarumeneli čebuli pljuča, srce rebrca itd. Deni notri tudi malo v čisto cunjico zavitega majarona ali materine dušice in kake 3 na kocke zrezane krompirje. Črez nekaj časa zalij to z juho; prideni tudi svetlorjavega prežganja od surovega masla, moke in kruhovih drobtin. Kuhaj obaro še nekaj časa in ji prideni naposled tudi pol kozarca kisle smetane. Ako hočeš, okisaj jo z vinom, kisom ali limoninim sokom.

530. Sekanica od zajca.

Duši mlado od zajca na surovem maslu ali na masti s čebulo, par kosci slanine in s šopkom materine dušice. Ko je dovolj mehko, poberi meso od kosti, prideni mu malo kapar, 3 sardele in nekoliko gob. Potem vse to dobro sesekljaj. Obrane kosti deni že prej nazaj v kozo, zalij jih z juho in vinom in jih še nekoliko prekuhaj. Sekanico pa deni v svetlorjavo prežganje in jo zalij s pripravljeno omako, tako da bo sekanica srednje gosta. Ako treba, jo še osoli ter naloži okrog stlačenega krompirja, makaron, dušenega riža ali kaj druzega takega. — Ako imaš malo mesa od zajca, pa prideni sekenici drobtin od pol žemlje, katere zarumeni na surovem maslu ali na masti.

Puding iz sekanice. Duši meso kakor prej, poberi meso od kosti, prideni še mesa od srne, narezane čebule in v juho namočeno žemljo. Vse to dobro sesekljaj, premešaj 2 rumenjaka, par žlic kisle smetane, soli in nekoliko popra. Namoči model z gosjo mastjo, posipaj ga s kruhovimi drobtinami, deni vanj polovico sekanice, polži nanjo vrsto tankih rezin pečenega mesa od zajca ali srne, pokrij to z drugo polovico sekanice, ter postavi model za 3 četrt ure v pečico. Mej tem časom napravi rjavo prežganje, zalij ga z juho prideni malo kisa, limonovih olupkov, kapar in kisle smetane, pusti omako nekaj časa vreti, potem zvrni zajčjo sekanico in jo oblij z omako.

Za puding porabiš lahko seveda tudi pečenega zajca ali srno.

Ali: Sesekljaj ostalo pečeno ali dušeno meso od zajca, primešaj mu goste omake kakoršno daš k divjačini, malo kisle smetane in 1 rumenjak. Namaži potem model s surovim maslom. obloži dno in strani do polovice s tankimi zemeljnimi rezinami, katerim odrgni prej skorjo ter jih pomoči z eno stranjo v stopljeno surovo maslo. In sicer naj bo pomočena stran rezin obrnjena v dno modla. Zemeljne rezine pokrij z rezinami pečenega zajčjega mesa vrhu tega naloži sekanico, pokrij to zopet z zemeljnimi rezinami, katere pokapaj dobro s surovim maslom, speci puding ter ga daj na mizo z omako, kakoršna sodi k divjačini.

531. Mrzli zajec.

Speci zajca, ki je bil 2—3 dni v kvaši, brez smetane ter ga postavi na hlad. Zreži ga ne lepe kosce, katere zloži na krožnik; okrog daj pa trdo kuhanih jajec, z majhnimi modelski izrezanega aspika, sardel in kapar.

Ali pa daj zajca s sledečo omako na mizo: Sesekljaj nekaj slabejšega mesa od zajca, stolci ga z dvema, drobno zrezanima čebulama, štirimi sardelami, žličico kapar in malo kisa. To pretlači skozi sito ter pridevaj polagoma olja, tako dolgo, da ga porabiš 14 dek. Zloži potem meso od zajca na krožnik ter ga oblij s to omako; okrog daj pa aspika.

Tako omako pripraviš lahko tudi za srno ter sploh za vsako mrzlo divjačino; treba le menjati mesa so, pridevki pa ostanejo isti.

532. Pečeno meso od srne.

Ako mesa od srne, jelena, divje koze itd. nočeš dejati v kvašo, tedaj ga pusti, da leži na mrzlem kraju 1—3 dni, pozimi lahko še dalje časa, ker postane na ta način mehkejše in okusnejše.

Poberi s stegna, hrbta ali pleča od srne vse kožice, nasoli meso, pretakni ga s slanino ter ga speci kakor zajčji hrbet, samo dalje časa ga moraš peči. Preden ga daš na mizo, precedi nanj malo soka, kateri se je pod njim natekel. K hrbtu ali stegnu od srne daj močnatih žličnikov, solate, ali krompirjevih klobasic.

Z limonovim sokom. Pokapaj nasoljen hrbet od srne z limonovim sokom in finim oljem ter ga pusti tako par ur ležati. Potem ga preslanini in ga zavij v čist s surovim maslom namazan papir ter ga peci na ražnju ali v podolgasti ponvi. Pri tem polivaj zavit hrbet s surovim maslom in z juho. Malo prej preden ga daš na mizo, ga razvij, in hrbet v pečici lepo zarumeni. Obloži ga s šparglji, karfijolo, majhnimi, opraženimi krompirčki, z ohrovtovim brstjem itd. ter daj posebej v skledi še kake solate.

Slika predstavlja rusko nadvojvodinjo v obleki pravoslavne usmiljenke.

Vstopila je v samostan potem ko je bil njen mož Seržij usmrčen z bombo v Moskvi na Ruskem, ko se je vozil v kočiji. Nadvojvodinja se je naveličala samostanskega življenja in se bo v kratkem zopet podala med svet.

POTAPLJAČI NAJDEJO HUD MORSKI TOK.

Washington, 3 marca — Potapljači, ki so našli parnik Monroe, kateri se je potopil dne 30 januarja ob obrežju Virginije, pripovedujejo, da je potopljeni parnik v tako močnem podmorskem toku, da jim ni mogoče stati na nogah, četudi so obteženi z 200 funti svinca. Tok je odnesel vsa trupla iz parnika, mnogo blaga bo pa mogoče rešiti.

UNIJE OTVORIJO VELIKO TRGOVINO.

Indianapolis, Ind., 11. marca — Organizirano delavstvo je otvorilo tukaj velikansko trgovino. Prodajala se bo edino unijcem in njih družinam.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

CENJENIM NAROČNIKOM IN NAROČNICAM.

Vljudno prosimo, da naj vsakdo, kdor ne dobiva redno lista, pošlje svoj natančen naslov in naj ga zapiše tako, da se bo dalo čitati. Če se je kdo preselil, naj pošlje stari in novi naslov, ker mi ne moremo najti novi naslov brez starega. Mi pošiljamo list redno vsakomur; če ga kdo ne dobi, ni naša krivda. Kdor ne dobiva redno lista, vpraša naj najprvo na svoji pošti, in če tam nič ne vedo, naj nam pošlje stari in novi naslov, da mi stvar uredimo.

Mnogokrat smo že naznanili v listu, da ne pošiljamo več slik; naj se blagovoli torej na to ozirati. — Slik nimamo več, in kjer ni, tudi cesar ne more vzeti. Mesto slik pa pošljemo knjigo **"Navodila kako postati državljan"** vsakemu, ki plača enoletno naročnino **naprej in zahteva knjigo.**

Istim, kateri ne poravnajo naročnine do 20. februarja, bomo list vstavili, in zaostalo naročnino iztirjali. Teh z zaostalo naročnino je sicer malo, a drago bi nam bilo, če bi vsak pred tem časom naročnino poravnal, da bi ne bilo treba lista nobenemu vstavljati. Tu so izvzeti le štrajkarji. "Narodni Vestnik" stane le dva dolarja na leto in prinaša največ novic in ekonomičnih razprav izmed vseh slovenskih listov v Ameriki. Rojaki in rojakinje, širite ga!

Uredništvo in upravništvo.

NAZNANJAM

cenjenim rojakom na Chisholmu in po železniškem okraju, da imam zastopstvo prodaje lot v bližini Lincoln Shcoole, Chisholm. Lote so še po ceni in kedor hoče imeti hišo na svojem naj kupi loto sedaj. Mesto raste hitro in rudniki se vedno množijo. Vsakemu kupcu jamčim čisto pocestno pravico.

Prodajam farme po 40, 80 in 160 akrov velikosti. Posredujem pri nakupu ali prodaji hiš ter se rojakom priporočam, da se v vseh enakih slučajih obrnejo name, ki jih bodem pošteno postregel.

Frank Globočnik,

Box 64, Chisholm, Minn.

POZOR!

Rojaki, kateri ste naročili **N. V.** svojim prijateljem ali znancem v stari kraj, ponovnte jim naročnino, predno poteče, ker mi ustavimo pošiljanje lista takoj, kakor hitro poteče naročnina in sicer iz tega vzroka, ker je draga poštnina. Na vsak list moramo dati znam ko za en cent. Obnovite naročnino, če želite, da bodemo pošiljali list redno v stari kraj.

NARODNI VESTNIK!

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov. - angl. slovnico, razgovore pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsim onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je $2. ter se dobi pri **V. J. Kubelka, 538 W. 145. St. New York, N. Y.**

Pišite po cenik knjig.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn
John Pogačnik, Eveleth. Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS:

John Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Matt. Malovrh, Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prel'gar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O
Anton Kikel, Youngstown, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

John Ruzich, Wardner, Idaho.
Kajetan Erznožnik, Red Lodge Mont.
Frank Malavašič, Little Falls, N. Y.

NEW DULUTH

JEKLARSKO MESTO MINNESOTE.

je prostor, kjer bo v poldrugem letu naseljenih na tisoče delavcev. To je prilika za investirati denar.. Dolina okoli jeklarne, ki bo stala

$30,000,000.00

in okoli cementne tvornice, ki bo stala

$2,000,000.00

se bo napolnila z raznimi drugimi tvornicami, s podjetji, trgovinami in domovi. — Danes je NEW DULUTH še vas, čez dve ali tri leta bo mesto. Zemljišča se dražijo rapidno. — Poslužite se te redke prilike, in bodite deležni velikega dobička. — Rojaki, investirajte denar blizu rastočih industrijskih mest, dokler so cene nizke in odplačila lahka. — Jeklarna bo v tiru leta 1915. Požurite se, pišite po podrobnosti, pridite in oglejte si vso okolico in priznali boste, da ima NEW DULUTH najboljšo bodočnost. Cena lot je danes še od $375.00 naprej, na lahka mesečna odplačila, in se bo zvišala početkom drugega meseca.

GONSKA & CO., lastniki zemljišč
5 SO. 5th AVENUE WEST DULUTH, MINNESOTA.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo

Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: **John Intihar**, Box 123. Podpredsednik: **Fr. Okoren**, Box 715.
I. tajnik: **Frank Peterlin**, Box 706. II. tajnik: **Anton Lavrič.**
Blagajnik: **Josip Francelj, Grand Av.**

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. **Math. Hrovat** za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. **Frank Platnar.**

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

Range Hotel Vila Velebit

JOSEPH TALKOVICH, lastnik

627 W. SUPERIOR ST., -:- DULUTH, MINN.

(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO. FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Pot do življenja sreče

Kdor misli na ženitev in bi se rad v ta namen seznanil s pošteno rojakinjo naj se obrne na nas. Istotako naj piše po nas naše rojakinje ako žele znanja v svrho moženje. Mi posredujemo v ta namen. Radi odaljenosti jeden od druzega po različnih naselbinah je naše delovanje potrebno. Vse poslovanje se vrši tajno zato se z vsem zaupanjem obrnite na nas in poskusite svojo srečo. Vsa pisma naslovite

Družba Slavia P.O.L.B 255.
Milwaukee, Wis

Dopisi.

Minneapolis, Minn.

Prilagam tukaj Money Order za $2.00 kot ponovno naročnino za naš podučljivi list Narodni Vestnik, ki se je vselej pokazal kot odkritosrčen prijatelj delavstva in neustrašen učitelj Slovenstva.

Pri tej priliki želim, da mi odstopite kotiček prostora za priloženi moj dopis.

Konvencija Slovensko - Hrvatske Zveze, z glavnim sedežem v Calumet-u, Mich., je torej med nami Slovenci in brati Hrvati danes najvažnejši javni dogodljaj. Kot večletni član te Zveze si štejem v dolžnost spregovoriti par besed. Pred vsem upam, cenjeni delegati in delegatinje, da boste na konvenciji vse storili za napredek Zveze članov, članic, za probujo in bratstvo slovenskega in hrvatskega naroda, ki tvori to našo Zvezo po ogromni večini. Težko delo, težka odgovornost čaka vas delegatje in delegatinje, zatorej ne zlorablajte zaupanja, ki je stavljeno v vas storite vse za dobrobit članov, članic in njih družin, storite vse za izobrazbo in napredek Jugoslovanstva in delavstva, za poštene prispevke in za pošteno zavarovalnino. Mi smo v Zvezi ali uniji, četudi je to le zavarovalno bratska Zveza, zato, da si medsebojno pomagamo za slučaj nezgod in nesreč. Tu odobravam torej organizacijo; povsem pravilno je torej, da jo odobravamo tudi na drugih poljih.

Na michigan. bakrenem okrožju je sedaj ljut industrijelen boj. Delavci bili so tlačeni in so se uprli. Med rudarji so pa potem drugi zasejali spor, da so danes prejšnji prijatelji sovražniki. Vendar pri konvenciji je treba delovati skupno, treba je zborovati skupno **treba je pretresovati razna vprašanja** skupno, četudi obstoji Zveza iz dveh bratskih narodov — Slovencev in Hrvatov. Pri konvenciji na South Range, Mich., pred dvemi leti se je več zborovalo in sklepalo po privatnih hišah kot na konvenčnem zbirališču v dvorani. Rezultat se je pokazal takoj po konvenciji. Tako se ne sme delovati, ampak zboruje, sklepa in voli naj se edino v dvorani. Treba je delati odkrito, naravnostno, da bodo ostala za konvencijo čista pota.

Vsi se morate tudi zavedati, četudi ne dela vsak vas v rudniku, da obstoji S. H. Z. po večini iz rudarjev in drugovrstnih delavcev. Jaz sam, četudi sem gostilničar. služim kruh z delom in sem ponosen na to, da se prištevam častnemu delavskemu stanu, ki ves svet vzdržuje.

Kapitalistov v naši organizaciji ni, in kar se ukrepa in sklepa naj se dela tako, da bo v prid delavski organizaciji Taisti, ki niste bili drugje kot na Calumet, mogoče ne uvidite potrebe in moči organizacije. Jaz sem v velemestu Minneapolis in opazujem, da se ves svet nagiblje k unijonizmu, ker delavstvo uvideva, da ima le v združenju moč. doseči poštene plače za pošteno delo. Unijski delavci uživajo povsod vse drugi ugled kot neunijski, in njih plače so tudi boljše kot one neorganiziranega delavstva; četudi se mora priznati, da dobiva neunijski delavec tudi zaradi pritiska unij boljše plače. Če bi bil danes ves unijonizem, vse delavske zveze odpravljene, padle bi tudi delavske pravice na isto stopinjo kakor so jo imeli črni sužnji pred slavnim in ovekovečenim predsednikom Lincolnom. Borbe je potreba, vse se bori, še črv se brani, na dlanu je torej da se mora tudi naš delavski sloj boriti za pravico in za pošteno življenje, katero zasluži vsakdo, ki dela. Razloček med pre obilico blagra kompanij in med bedo stavkarjev je tak, da je moral vskipeti enkrat upor ali stavka. Da stvar toliko časa traja, je vsega obžalovanja vredno. Krivi so tega največ isti, ki vodijo politiko na bakrenem okrožju, in tu sem spada deloma tudi S. H. Z. Treba je torej gledati, da se izvoli na čelo te naše slavne Zveze može, ki so res možje in prepričani člani delavskega stanu.

Včasih sem čital in slišal, da bi se naša S. H. Z. razdvojila. Zakaj? Morda zaradi enega, dveh ali treh. Izberite na konvenciji može, katerim so zrastli možgani v dvajsetem stoletju po Kristu, in naša slavna S. H. Z. bo ostala skup in bo rastla naprej in navzgor v močno napredno organizacijo.

Živeli delegatje, živele delegatinje, živela S. H. Z.!

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice Narodnega Vestnika, ki je zvest prijatelj delavstva. Delavstvo bodi tudi ti njemu zvesti prijatelj, da postane čimpreje dnevnik.

Peter Belopavlovič,
član S. H. Z.

Blizu Seattle, Wash.

Danes godujem na vlaku ob obalih tihega morja in spominjam se preteklosti. Kot prepodena ptica iz onega malega slovenskega gnjezda se čutim. Stotisoče rojakov je bilo prepodenih iz rojstnih tal, iz domače grude, in danes živimo — tujci med tujci. Ob gotovih časih, posebno ob godovanjih čuti slehrni nekake težkoče, da ni v rojstni domovini. Spomnil sem se danes o teh slabih časih za industrijskega delavca še na slabejše čase, katere sem imel na današnji dan pred desetimi leti. Dela ni bilo takrat in tudi ne jela. Bilo je mnogo slabše kot je danes, četudi je danes dovolj slabo. a pred desetimi leti smo delali po 10 ur za 75 c., in srečnega se je štel isti, ki je imel ta zaslužek, da ni počasi lakote umiral.

Danes je vse drugače — res svet se spreminja, napreduje in mogoče tudi nazaduje. Kruhoborba je ostra, ostrejša je leto za letom, posebno v vrstah nezdruženega proletarijata, katerega izkorišča vsaka klika. Vendar dan se svita, in tudi priprosto ljudstvo obrača se slično solnčnici za svitom. Delavstvo se giblje in stopa skupaj pod en prapor po reku slavnega ruskega modrijana, ki je živel in umrl za svobodo tlačenega sloja, grofa Leva Tolstoj, ki je zapisal v svoji knjigi "Vstajenje, pomlad priti mora, naj svet zabija s kamnom, naj tlači in pritiska k tlom". In, če se človek ozre danes na okoli, vidi, da se vse probuja, vse zaveda; svit prodrl je že v hribovske koče, vse se drami in oživlja. Svetovna sila se vali z nami delavstvom, časi se spreminjajo delavske mase se združujejo in v podobi industrijelnih in političnih organizacij postavljajo strah kapitalu liki kmetiču, ki postavlja razna strašila pticam, da mu setve in žetve ne uničijo. In ako bi tega ne bilo, delalo bi še danes delavstvo za $1.00 po 12 ur na dan, delalo bi kot so delali sužnji. A časi se spreminjajo, dan se svita in razmere delavstva se bodo zboljšale, če bo delavstvo složno in če bo delovalo in nastopalo skup. Delavci vseh strok, rokodelci, rudarji, tvorniški delavci, železničarji mornarji, čas vam kliče združite se in otresite se tlačanstva in kapitalističnega jarma. Pomagaj si **sam**, in Bog ti bode pomagal, ta slovenski rek je pomemben in pravičen.

Ko se je začel širiti duh prostosti med našim milim narodom, kako so zagnali in še zaganjajo bruh nekateri naši takozvani vodje, in pljujejo v obraz istim, od katerih se žive in bogate. Zavedajmo se delavci tega zlorabljanja, če smo že unijci ali ne, podpirajmo se naobratno in čas bo prišel, ko bodo tu. Učiti se moramo pa od njih, te pijavke vtonile v lastnem blada četudi imajo medsebojni ravs in kavs, kakor na priliko razne ver jarmljenje delavstva, so složni in ske sekte, kadar se pa gre za podržijo skupaj kot držijo skupaj prsti, če jih stisnemo v pest. Uči se od teh človeških pijavk, delavska masa, iztrebi izmed sebe izdajstvo in prišel bo za delavstvo dan slavne zmage nad zatiralci in poneumnjevalci vseh vrst in strok. Prezirajte one, ki delujejo zoper delavstvo, zoper pravico, ogibajte se podjetij vaših nasprotnikov in ne primite v roke časnikov, ki so nekaka golida iz katere teče strup in gnojnica na iste, ki delajo za probujo in napredek delavstva in za pravice priprostega človeštva. Tudi Simon Gregorčič je bil zatiran zato je zapel:

"Le vstani borni narod moj,
Do danes v prah tepta a
Pepelni dan ni dan več tvoj
Tvoj je vstajenja dan".

Naročnik.

Chisholm, Minn.

Čas naše konvencije je tukaj. Dne 16. marca se zberemo na Ely, Min., delegati in delegatinje S. H. Z., in na mestu v dvorano kjer bomo zbrani bo potreba ukreniti kaj naprednega in koristnega za našo organizacijo in za člane in članice.

Da se bo potreba ozirati na splošni napredek sveta je samoumevno, in zato se bomo morali otresti istega kar nas zadržuje nanazaj. Mi člani in članice smo organizirani v S. H. Z., ker smo uvideli, da je organizacija neka sila, ki pomaga onim, kateri jo tvorijo. Organizacijo priznamo toraj dobrim, in zato je moj predlog, da bi mi organizirani člani in članice S. H. Z., tudi podpirali ona podjetja kjer so vslužbeni organizirani delavci. Taka podjetja naj izvršujejo naše tiskovine, takim podjetjem naj se poveri glasilo.

Pri zadnji seji našega društva sv. Štefana, št. 21, S. H. Z., se je razmotrivalo o večih uprašanjih, in društveniki so večinoma enoglasno sklenili, da bi delegati globeje pregledali člen I., točka 2, ki govori o namenu naroda v Ameriki."

Mi Slovenci in Hrvati, ki tvorimo S. H. Z., smo večinoma delavci, toraj pomeni točka tudi, da bi se naj delalo za blagor nas kot delavce. Kedor je nasprotnik delavskega napredka, ki je mogoč edino s pomočjo delavske industrijelne in politične organizacije, naj se pošlje v pokoj. V naši slavni S. H. Z., naj imajo prostor le možje in ne šleve, naj imajo prostor prepričani delavci in odkritosrčni prijatelji delavstva. Z drugim vsem preč. In glasilo naše S. H. Z., mora biti list naprednega mišljenja in ki ne ruje zoper delavsko organizacijo. Unijski list naj se vpošteva na vsak način kot glasilo in tudi za izvrševanje pravil in tiskovin, četudi je nekoliko dražji. Unijski delavci vzdržujejo tudi plače neunijskih delavcev, in zato jih moramo podpirati, če smo unijonaši ali ne, to je vse eno, pa naj reče kedorkoli kaj hoče. Vsak naj bo toliko možak, da ne bo videl v petičnih delegatih kakih bogov ali zapovednikov, vsak naj ima svoje prepričanje in naj ne bo kimovec. Pri tej Zvezi je večina rudarjev in rudarji jo moramo kontrolirati in nobeden drugi. Delegati vi morate imeti vpogled v bodočnost, in zato je, treba delati za bodočnost; v bodočnosti je pa napredek doma, in zato moramo dati tudi Zvezo v roke naprednjakom slovenskim in hrvatskim, in naša pravila je treba prilagoditi naprednemu času.

V slogi in edinosti moramo nastopiti pri konvenciji vsi delavci in delovati moramo za korist delavcev ki so nas poslali na Ely. Naša slavna S. H. Z. ima odprto lepo polje, treba je le, da se preorganizira in da pride v roke mož, ki imajo srce in pamet.

Upam, da bomo storili kolikor mogoče več koristnega za našo dično organizacijo, pozdravljam vse cenjene člane in članice, želim tem našem delavskem listu največji uspeh ter beležim

Martin Zalar delegat,
društva sv. Štefana št. 21 S H Z.

Calumet, Mich.

Nerad se spuščam v javnost, posebno ne kar se tiče osebnih domačih zadev, ki nimajo posebnega pomena za splošnost; najneljubše mi pa je argumentirati z urednikom bodisi kateregakoli lista.

Iz gotovih zanesljivih virov sem poizvedel, da se dolži mene za ono poročilo v glavnem zborovanju tiskovne družbe "Glasnik", priobčeno v "Narodnem Vestniku z dne 23. februarja t. l. To tudi urednik "Glasnika" v izdaji z dne 6. tm. vsaj površno namiguje, da je res tako.

Resnici na ljubo izpovem odkrito in javno, da nisem poročal nobenemu slovenskemu listu nobene novice odkar je tukaj stavka, najmanj pa zadeve "Glasnika", katere sicer vem kot odbornik, obdržim jih pa tudi kot odbornik in mož za se. (Uredništvo in upravništvo Narodnega Vestnika ni dobilo do danes od rojaka Paul Shaltz, gostilničarja na Calumet, Mich., druzega poročila, kakor ustno poročilo glede smrti njegovega brata, ki je vtonil v Canadi, predno se je začela stavka. Prejeli tudi nismo od njega onega poročila glede seje delničarjev "Glasnika", katero poročilo nismo hoteli objaviti v polnem obsegu kakor smo je dobili.

Če kedo dokaže, da je poslal ali predložil rojak Paul Shaltz ali kateri drugi izmed odbornikov Glasnika Narodnemu Vestniku zadevajoče se poročilo, pripravljeni smo mu izplačati $610.45, katero velikansko (!?) svoto je dobil "Glasnik" v letu 1913 za naročnine. Glasnik se moti, če misli, da ima N. V., tako slabe poročevalne zveze, da bi ne vedel takih stvari. Uredništvo in Upravništvo Narodnega Vestnika.)

Urednik Glasnika piše z dne 6 t. m. med drugim tudi tole:

"Shaltz ni tako velevažna oseba, katere bi se bilo treba bati!" (Najbrže se smatra urednik Schweiger velevažnim osebam. Zakaj, že sam ve. Uredništvo.)

Toraj ste moje ime izpustili, ker ravno nisem velevažna oseba. Povem vam odkrito, prijatelj urednik, da sem bil že zelo važna oseba za vas. Mr. Schweiger, tukaj ste popolnoma odkrili svoje mnenje. Thank you!

Priznavam, da bi na zborovanju Rev Klopčič in Mr. Klobučar, prav lahko preprečila, da bi jaz ne bil izvoljen v odbor. To ta dva gospoda lahko napravita z vsakim drugim, ne samo z menoj, ker ta dva gospoda lastujeta večino delnic. Ali ta gospoda vesta boljše kot to. Ona dobro vesta, da sem jaz delničar 'Glasnika" že od ustanovitve, in da sem se trudil za časa mojega nad dveletnega upravljanja za prospeh "Glasnika".

Kolikor je meni znano, Rev Klopčič in Mr. Klobučar nista prav nič kriva, da ni bilo moje ime priobčeno z drugimi odborniki v "Glasniku". Kedo je stvar poročal "Narodnemu Vestniku" ne vem, in zato tudi nisem odgovoren za to. V sedanjih razmerah v Calumetu zamorejo ljudje marsikaj vgibati in sklepati, in tudi je opravičeno misliti, da pazijo delavci na vsako napako, si jo tolma čijo po svoje in si jo tudi zapomnijo. Najbrže je, da ste dali vi, Mr. Schweiger, dotičnemu poročevalcu povod, da je pisal "Narodnemu Vestniku" glede te zadeve. Pa bodisi kakor hoče. Urednik "Glasnika" bi že pazil, da bi se moje ime uvrstilo v list, saj vendar nisem tujec; a človek si lahko misli kam pes taco moli.

Nekoliko ima najbrže s tem opraviti dejstvo, ker jaz kot bivši dvanajstletni rudar, ki poznam do jedra težnje rudarjev, simpatizujem po moji moči z organiziranim delavstvom. Jaz zavzemam stališče, če je že v vaših očeh pravilno ali ne, da so zahteve rudarjev, posebno "tramarjev", povsem opravičene. Če hočejo michiganski rudarji biti organizirani kot so organizirani njih bratje v Montani in drugje, imajo zato ustavno pravico, in jaz jih zaradi lovanja vredni ste, Mr. Schweiger tega ne bom sovražil, kot jih sovražite vi, Mr. Schweiger. Obžalovanja vredno imate kot urednik lista. ki je bil prvotno namenjen za prosveto in emancipacijo delavstva, nekako prirojeno jezo napram delavskim industrijelnim organizacijam. Zdi se mi, da bi vi pokazali tudi svoj srd napram narodnim in zavarovalnim organizacijam, če bi slučaj nanesel tako. Stavkarje pa seve bi najrajše pomlatili z veliko batino, a je že vrag, ko se ne more z glavo skozi zid — do življenja smo vsi opravičeni ne samo nekaj zbranih. Črtite stavkarje kot ele grile, in klasificirate vse med "rudečkarje;" a povem vam, da ravno tisti majhni rudeči mrav ljinec tudi včasih hudo piči. Prašam vas tudi, prijatelj Schweiger. kaj ste pa vi, kakošnega političnega prepričanja namreč, in k kateri stranki spadate? Dandanes vladajo svet stranke in razne komisije. K kateri teh spadate vi in koliko časa? Sem jako radoveden, kaj ne. Pristen in praktičen katoličan vem, da niste, ker niste še imeli v svojem trinajstletnem bivanju tu med nami še sedeža v naši slovenski cerkvi. Kaj ste toraj?

Da ni bilo moje ime priobčeno istočasno z drugimi odborniki je sicer oprostljiva pozabljivost; oprostljivo pa ni da vi izzivate odbornike brez povoda. Naj zadostuje za danes.

Paul Schaltz, delničar,
tiskovne družbe Glasnika.

Aurora, Minn.

Le redki časi nas silijo, da se oglasimo v javnosti. Naša vasica, naseljena s slovenskim rudarstvom, se razvija počasi, a gotovo. Tujerodci se bojijo rudnikov in imajo večinoma trgovino v rokah. Finci, kar se rudarstva tiče, so poleg Slovencev najmnogobrojnejši narod tukaj. Kaj in kako je z delom, ne bom opisoval. Dobro ni, pravilnejše je, če rečem, da je slabo. Toda druga. ne veliko manj važna stvar kot delo, so vaške volitve. Ob času ko to pišem, raznašajo se letaki z raznimi kandidati za razne urade. Na "Village ticket" imamo na čudež le jednega Slovenca! In še ta res pristoja edino na "Village ticket.' Zakaj, vemo mi Aurorčani vsi; vendar ne maram stvari v svet stresati. Tudi nek mladenič je na tem tiketu, kateremu bi v starem kraju kmet niti dveh krav na vrvi ne zaupal. Drugi so doktor, trgovec in slični prijatelji delavskega sloja. Take je seveda za voliti. Dokler te moledu je za glas, suče se okoli tebe kakor bi bil ves meden; a po izvolitvi ti pokaže hrbet in te ne pozna več. Pred volitvami nastavijo samo slovenski delavci pri vaških delih; kakor hitro so volitve končane, zavzamejo ta mesta Švedi in Finci Vse take in enake slabosti bo treba polagoma korenito odstraniti in iztrebiti. V krajih kjer nadkriljujejo Slovenci vse druge s svojimi glasovi, naj bi bil Slovenec gospodar Slovenski volilci naj bi vzdrževali vsaki naselbini ves čas politični klub, naj bi se pripravljali skrbno za volitve, in ob času volitev naj bi se vsa organizacija skupna vrgla v politiko in naj bi skušala podjarmiti vse urade če mogoče Zakaj bi nas kontrolirali drugi? Na Range je večina slovenskih delavcev, in tu je prostor tudi za večino trgovcev in večino uradnikov. Če smo Slovenci iz mesa in krvi, če imamo glavo na pravem mestu, stisnimo zobe in pest in osamosvojimo si ves Range. Če storijo možje in fantje ter žene in dekleta svojo narodno dolžnost bo na železnem okraju gospodaril Slovenec ne le v rudniku, ampak tudi v trgovini in v uradih. Zato je pa treba zavednosti, zato je treba složnosti, zato je treba izobrazbe. Upamo, da se vse to enkrat vresniči in da bomo z našo zavednostjo slednjič zbrisali za veke naše ime "Austrian". Živel slovenski narod!

A. E. M.

COPENHAGEN
DUHAN ZA NOSLANJE

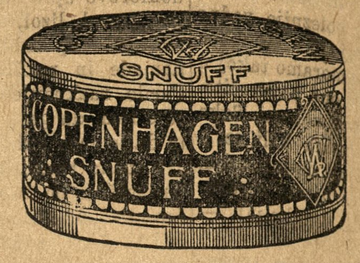

MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.
Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.
Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.
3% obresti od vlog.

PREMOG IN DRVA
dobite pri
NELSON & LINDGREN
Coal, Wood and Heavy Teaming
EVELETH, MINN.
Dober premog, poštena mera in vaga.
Prinas dobite tudi voznika.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.
Frank Brand
—: TRGOVEC :—
Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM
201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.
Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš
Ely Opera House
kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča
VODSTVO.

PIRUHE pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najrajše v GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVESTNEJE in NAJCENEJE preskrbi
FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., :-:-:-:-: New York, N. Y.
PODRUŽNICA:
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.
Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže?

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.
Glavnica in rezervni sklad $365,000.00
GERMAN BANK
Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.
plačuje od hranilnih vlog 3%
Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA
Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice in parnika.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Ne, ne!...

Čim dalje bliže je prihajalo hrumenje. Zdaj — zdaj so morale plamteti izza vogala besne postave. In potem je bilo izgubljeno vse.

Mahoma pa je prisluhnila vsa družba s tisto napeto pozornostjo, ki jo vzbudi vsak nenavaden dogodek v uri sile — takrat, ko čuti srce, da je mogoča samo še čudežna rešitev.

Strašno kričanje se je bilo začelo v notranjosti hiše; kričanje hripavega starčevskega glasu — tako obupno, žalostno in bolestno, kakor da se brani nekdo za temi zaklenjenimi vrati cele tolpe napadajočih morilcev.

In zdajci je prešinil naše junake radosten, bliskovit drget; kričanje se je bližalo — drsajoči koraki so prihiteli proti vratom, približalo se je tudi treskanje kdovekakšnega orodja, ki je moralo biti povod teh izbruhov bolečine — in zdajci je zaškripal zapah, zaškripal je ključ....

"Momci!" je vzkliknil divji Marko in dvignil Ivana na pleča kakor eresce.

Ni mu bilo treba opozarjati. V hipu, ko so bila vrata odklenjena, se treščila vsa četa kakor bomba v neznano hišo in podrla v svojem navalu dve človeški postavi, ki sta ji bili na poti.

Jovo je bliskoma zapahnil vrata in jih zaklenil tako naglo, da je hotel še tretjikrat obrniti ključ.

Bili so oteti — vsaj za trenutek!

Samo če niso prišli iz dežja pod kap! Hiša, ki so vdrli vanjo, je bila očividno last kakega Turka in kraj opasnih dogodkov — tako je pričalo vsaj kričanje, ki so ga slišali prej, in ječanje, ki je polnilo prostor, v katerem so stali.

Tema je bila kakor v rogu. Luč, ki je šinila v prvem hipu skozi špranjo vrat, je bila vgasnila obenem z njihovim skokom v hišo.

Dušan je segel naglo po vžigalice; prasnil je — in bilo je svetlo.

Zagledali so nenavadno čedno opremljeno vežo. Na tleh pa, prenjenih s krasnimi starimi preprogami, se je valjala dvojica, častitljiv Turek z dolgo sivo brado in trebušna Turkinja zrelih let v širokih, svisenih hlačah, ki so značile za staroturško žensko nošo.

Poleg Turkinje je ležal svečnik z ugaslo svečo; Dušan ga je naglo pobral, prižgal in postavil na mizico, ki je stala v bližini.

Bili so v strašni zadregi. Tu, pred njima — užaljeni domačin in njegova brezdvomno še srditejša polovica, zunaj — tolpa in policija, ki se je bila že usula v zagato in jo napolnila s svojim hrumenjem. Kaj poreče Turek, ki so mu prekršili sveti hišni pokoj sredi temne noči? Ali jih ne izroči zasledovalcem, ne da bi premišljal?

Marko in Jovo sta bila moža naglega ravnanja. Prvi je dvignil Turka, drugi — dasi stokaje — njegovo ženo. Dušan je svetil, Miloš in Jankovič pa sta prijela Ivana, ki se mu je počasi vračala zavest.

"Nič se ne boj, effendija," je prigovarjal Marko domačinu, tekoč z njim po stopnicah v zgornje prostore. "Reveži smo; lopovi so nas napadli — mi smo se branili, in zdaj so nagnali za nami policijo. Skrij nas ali pokaži nam rešilno pot, pa ti ne skrivimo lasu na glavi. Ako boš kričal, smo te seveda primorani poslati k Allahu!"

Marko je govoril dobro po turško, in besede, ki jih je izbiral, so našle pot do Turokvega srca. Molčal je in le zastokal tuintam, to pa očividno ne toliko od strhu, kolikor od bolečin, ki so mu jih povzročili doblejni udarci.

"Tu noter!" je dejal zgoraj in pokazal na vrata s težko zaveso. "Tako.... Pusti me sedaj, postavi me na tla!..."

Bili so v bogato opremljeni sobi. Okna so izginjala med zavesami in preprogami, ki so pokrivale stene. Ob tleh so se vlekli nizki divani; v kotu je stala rezljana mizica, poleg nje dragocen nargile od brušenega kristala — izkratka, vse je pričalo, da se nahajajo v domovanju imovitega turškega meščana.

Jovo je držal debeluhinjo še vedno v naročju. K njemu, ali bolje k njej, se je obrnil stari Turek, ko je stal zopet na lastnih nogah.

"Effendi," je dejal, "ako si pošten človek, nesi mojo ženo z mano v drugo sobo, kamor ti porečem. Vedite pa," j dejal, obračaje se k vsej šestorici, "da mi ne morete storiti žalega brez kazni. Zunaj so vaši zasledovalci — a iz te hiše ni izhoda razen onega, ki ga poznam jaz edini. Če pa ste dobri ljudje, vas hočem oteti, zakaj sam Allah vas je poslal v pravem trenotku."

Po teh besedah, ki so navdala srca vseh z radostno nado, je odgrnil vhod v sosednjo sobo in korakal pred Jovom skozi celo vrsto enako bogato opremljenih prostorov, dokler nista prišla do močnih vrat, vodečih v nekakšno shrambo z majhnim, gosto zamreženim okencem, ki je zrlo na vrt."

"Tu se izpokori, hudobna Fatma", je kriknil Turek s pridigarskim zanosom svoji debeli babnici, ki je zdaj tiho jokala. "Ako si premisliš in se ukrotiš, ti odprem kmalu — ako ne, poprimem jaz za tvojo metlo!.... Pojdiva, effendi."

To rekši je zaklenil ihtečo Fatmo v njeno improvizirano ječo ter se vrnil z Jovom k ostalim tovarišem.

"Vidim," je dejal, ozrši se po sobi, "da ste pošteni ljudje: vse je še na ojem mestu... Vedite, effendim!"

Kaj radi so vstregli naši izmučeni prijatelji njegovemu povabilu.

"Ali si videl mojo ženo?" se je obrnil k Jovu.

"Tako mi Boga, nisem je videl, effendija," je odgovoril premeteni Jovo.

"Allah bodi zahvaljen! Koran prepoveduje, da bi videlo oko nevernika moslimovo ženo.... In ker nisi videl, je vse v redu; allah il allah! Effendim, postregel bi vam s črno kavo, toda moj sluga je pobegnil, pregnala ga je Fatma s svojo zlobnostjo — saj je malo manjkalo, da je niste videli pri delu! Allah, mašallah, ta ženska je kazen božja. Fatmina sužnjica pa leži bolna v svoji čmunati, in tudi ko bi bila zdrava, njena kava ni za nič. Imam pa nekaj," je dodal, stopivši k stenski omarici, "nekaj izvrstnega,.... mašallah!.... seveda samo za nevernike.... Koran prepoveduje piti vino!"

To rekši je postavil na mizico steklenico rdečega vina in fin, krasno brušen kozarec.

"Samo en kozarec imam," je dejal in si nehote obliznil brke. — "Effendim, — kar po vrsti."

Dušan je natočil prvi kozarec Ivanu, ki je sedel poleg njega ves bled. Ognjevita pijača je oživila našega rojaka in mu mahoma pordečila obraz. Nato je romala steklenica v krogu in se izpraznila, preden bi trenil. Turek je gledal žalobno, kako je izginila poslednja kapljica v širokem grlu divjega Marka.

"Mašallah!" je vzkliknil, ko se mi mogel več premagovati, "če bi vedel, da mi allah za enkrat oprosti: tako sem truden in bolan od udarcev svoje hudobne Fatme — res bi me pokrepčal požirek te neverniške pijače.... Effendim, pijmo ga še eno steklenico — allah je velik in mi bo odpustil."

Šel je, prinesel dve steklenici namesto ene, izpil kozarec z veščo naglico, ki so se ji skrivaj namuznili vsi naši znanci. mlasknil z jezikom, sedel in podvil noge.

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

V resnici je bila ječa prazna. Na tleh so ležali okovi. Našel se je tudi raztrgan kos obleke. V pesku so se videli sledovi sveže krvi.

— Ne more biti dolgo, kar je tukaj živel človek — reče star vojak, kazaje na sledove.

— Skočite, poiščite, tecite. Mošnja dukatov onemu, ki mi najde vsi hodniki ječe od korakov iskajočih vojakov.

Strezinjo živega ali mrtvega.

Ni trajalo dolgo, kar se vrnejo tožnih obrazov.

Obrazi vojakov zažere pri tej ponudbi in za trenutek so odmevali

— Nič? — vpraša hadžib.

— Nič? — odgovore vojaki.

— Nič! — zavpije obupno deklica.

Med tem pa jo je hadžib opazoval, ali ga morda ni to dekle spejalo na led in hinavsko prevarila, ter ga spravila v nevarno past. Ali prvi pogled ga je poučil, da to ni mogoče.

Fatima je omahnila na kamen. Bila je bleda, kakor smrt. Njene ste so postale modre. Pod očmi so se naredile velike temne črte. Videlo se je, da se sdaj in sedaj onesvesti.

Ne, ona ne more biti izdajalka. Hadžib je videl dobro.

— Primite deklico — zakaže vojakom — in jo ponesite ven, na sveži zrak. Poškropite jo s hladno vodo, drugače nam umre.

Brzo priskočijo vojaki in odneso Fatimo z nežnostjo, katere bi ne pripisoval človek surovim, priprostim vojakom, ljudem, katere ni odojila mati, temveč so vzrastli divje v robstvu, odvedeni iz domačije detinskih letih, ko še niso vedeli prav, kaj je ljubezen, kaj usmiljenje.

Wadha je stopal za njimi mrk in zatopljen v težke, črne misli. Dolgo je stal ob deklici, katero so položili na mehke preproge.

Ko je Fatima zopet odprla oči, in ko ji je kri nekoliko pordečila obledela lica, se nagne Wadha el Emeri k nji in jo vpraša s tihim glasom:

— Ali ga zelo ljubiš?

Ona upre svoje velike, mile oči v njega in vzdihne.

— Oh, kako ga ljubim, gospodar!

— Mislil sem, ubožica, — zamrmra skozi zobe Wahda el Emeri in si jame gladiti brado. — Ali kje je ta nesrečen mladec? Morda se je godilo z njim nekaj strašnega. A naj bo, kjerkoli, najti ga moram. Ali kako in kje....

In hadžib Wadha el Emeri sede na veliki kamen, ki je stal na dvorišču in jame misliti.

XVIII.

Nekoliko ur poprej, nego je Wadha el Emeri iskal Strezinjo v ječi, sta prišla v temni noči v ječo dva zakrinkana človeka. Videlo se je takoj, da jima je poznan vsak kot v hiši pokojnega Abubekra.

Njuni ključi so odpirali vrata. Nista se ozirala na posameznosti hiši, temveč sta šla takoj po onem hodniku, ki pelje v ječe. Samo enkrat sta se vstavila. Bilo je to pri nekih kamnitih stopnicah v najzadnjem delu hiše, že blizu stopnic, ki so vodile v ječo. Eden izmed njiju, večji in močnejši, jame trkati po steni in ko je začutil, kjer je otlina, je pritisnil na neki prostor. Za trenotek so zaškripala tajna vrata in prikazal se je tajni hodnik.

— Dobro je — reče zadovoljno k manjšemu.

— Pokojni Abubekr, umirajoč, naju je prav dobro poučil o vsem. To je pot, ki naju dovede do njegovega zaklada. A treba je še, da izvršiva drugi del njegove želje.

— Da greva po jetnika?

— Da.

— A on ne bo hotel iti z nama.

— Ne boj se. Šel bo z nama, kakor jagnje v klavnico. Opravim to že na tak zvit način, kakor umem to samo jaz.

— Prav govoriš, Galib, v zvijači ti ni nikdo kos. Prevaril bi celo modrega Salamona.

Galib, nekdanji stražnik stolpa Abubekrovega brata se zadovoljno nasmehne in pljune na tla, a ne odvrne ničesar.

— Mislim, reče drug, laskajoč se — če bi bil ti na mestu Abubekra, in njegovega brata, bi uspela zarota bolje. Ali najina bedna gospodarja sta bila preveč hrabra in premalo zvita.

— Molči o tem, česar ne razumeš — tleskne Galib z jezikom.

— Vem, o dobro vem. O, ako bi ne bilo tebe, zgubil bi že davno svojo dušo na kakem strašnem mučilnem stroju. Samo tvoji zvijačnosti se imam zahvaliti, da sva o pravem času pobegnila in to še celo ne praznik rok.

— Praznih rok! Tega naj naju čuva Alah. Morala bi poginiti od gladu ali pa se sama predati Wadhu el Ameriju, če ne, bi naju gotovo oddali oni, ki vedo za najino skrivališče, a molče samo zato, ker vedo, da jima bogato poplačava ta molk. Sicer sem se pa zadnje čase že jel bati, da nama zmanjka denarja, ker smo preveč potrošili.

— A ta tajni vhod priča, da je bil tvoj strah povsem neosnovan. Ako je vse to resnica, kar ti je povedal pokojni Abubekr pred smrtjo in ni imel nobenega razloga da bi tajil, se nahaja v tem tajnem hodniku neprecenljivo premoženje, katerega ne bova mogla vzeti vsega naenkrat.

— In povrh še oni Hrvat!

— Imaš prav! Tudi on pomeni celo bogastvo. Wadha el Ameri ga drago odkupi, a kar je glavno, ne bo si upal ničesar storiti zoper nas, da ne umorimo njegovega ljubčeka.

— Ali je res, da ga tako ljubi?

— Pravijo, da je njegov rojak, iz njegove rojstne dežele in da je sin velike in znamenite rodbine. Kdo ve, morda je sin samega hrvatskega kralja. Resnica je, da ga Wadha el Ameri zelo ceni in ga je, dokler je bil na njegovem dvoru, obsipal s častmi.

— Odkod veš to?

— Zakaj me sprašuješ, ko veš, da imam zveze z Alkazarjem — odvrne Galib suho.

Nato naravna svetilko, da je padala svetloba po hodniku. Ničesar ni mogel zapaziti, razun, da je peljal hodnik daleč in da ni bilo videti konca.

— Ne smeva tratiti časa, da naju kje ne zasačijo sovražniki. Kaj bi to pomenilo, dobro veš.

Pritisnil je zopet na prejšnje mesto, kakor v začetku in vrata tajnega hodnika se zaprejo sama od sebe.

Takoj nato se napotiti v ječo. Brez vsake zapreke odpreta ječo. S početka ne opazita ničesar.

— Če ni morda pobegnil?

— Saj ni duh, da bi pobegnil skozi ključavnico — odvrne Galib.

Šla sta naprej in prišla v drug prostor, kjer sta zapazila človeka, prepadenega in vkovanega v verige.

— To je on — reče Galib.

(Dalje prihodnjič.)

POZOR KROJAČI!

— Trije krojači, kateri znajo šivati na mizi, dobijo stalno delo pri Frank Žagar, Chisholm, Minn.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

FRANK LOPP
mesar in rezar,
Box 581 GILBERT, MINN.
se priporoča rojakom, kadar imajo za rezati žrebce, bike, svinje, prešiče, itd. — On jamči za svoje delo.

FRANK GIMPEL
zidar
Box 634 GILBERT, MINN.
se priporoča rojakom, kadar potrebujejo dobrega zidarja. — Prevzamem vsako zidarsko delo in jamčim za dobro izvršitev in nizko ceno.

POZOR KROJAČI!

Iščem dva pomočnika, vešča v vseh v krojaško stroko spadajočih delih. Delo stalno, plača po dogovoru.

JACOB AMBROZICH
418 Pierce St., EVELETH, MINN.

NAZNANILO

Cenjenim društvom, kakor tudi trgovcem na Chisholm, Minn., naznanja se tem potom, da Tony Kompare ni več v nikaki zvezi z "Narodno godbo". V slučaju potrebe godbe, obrniti se je na našega novoizvoljenega upravitelja John Kureta. Dobite ga v mesnici M. Matzele & Co. — **člani "Narodne godbe" v Chisholm, Minn.**

LEPA PRILOŽNOST
za
VELIKO NOČ

Obleke iz dobrega blaga po nizki ceni. Jamčim, da se bodo prilegale lepo. Rojaki, obiščem Vas v kratkem, da umerim obleko za spomlad.

JOHN DEBELAK,
418 Pierce St., EVELET, MINN.

ROMAN JOHANCA
je sedaj izšel I. in II. zvezek s pravo Johančino fotografijo. — Cena 25c.

PRAVA RDEČA ŠKOFOVA BROŠURA
je prišla iz Ljubljane. — Cena 40c.

ZDRAVILNA KNJIGA
NAŠA ZDRAVILA
je ravnokar dotiskana; prekoristna knjiga za vsakoar, gposebno za ženske. — Cena 50 centov.
Kdor pa naroči en zvezek Johance in označeni dve knjigi, pošljemo za

JEDEN DOLAR.

Razglednice Johance je dobiti po 5c, 6 komadov za 25 centov.

Dramatična društva opozarjamo na igro

JOHANCA
tragikomedija v treh dejanjih. — Cena 50c. Katero društvo pa naroči 12 izvodov, jih pošljemo za $5.00.

Svojcem v stari domovini napravite veselje, če jim pošljete roman Johance. Mi ga pošljemo brez vsakega doplačila.

DRAM. KNJIGARNA
535 Washington St., Milwaukee, Wis

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

John Bartol
CHISHOLM. MINN.
Grocerijska prodajalna
NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.
PRIHRANIM VAM .DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH.
PREPRIČAJTE SE!

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

NARODNI VETSNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

ROJAKI!

Ako želite kupiti gramofon, uro, verižico, britev, raznovrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.

BENKO RUS & CO.
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

A. M. MURNIK
Grant Avenue Eveleth, Minn.
Največja zaloga
MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAČIH POTREBŠČIN.
Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!
PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIČAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

BOARDING-HOUSE

na prodaj ali v najem. 25 sob, prostora za 60 oseb. Hiša je na dveh lotih 50x175. Hlev za 4 krave in 3 konje. Vse v lepem redu

A. M. Turnquist
413 MONROE ST., EVELETH, MINN.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Gospa Denis se jutri po zajuterku precej odpelje; pravi, da mene ne more več videti. Ali sem morda ja zkriv, da je deževalo, ko se je Mili izgubila. Lasje ji bodo prav gotovo zopet kmalu zrasli, dasi sem jih precej kratko odstrigel — saj ji vendar nisem glave odrezal.

Tudi jaz sem bil do kože premočen, ko smo jo iskali, vendar pa mene niso objemali in poljubovali, tudi mi niso prinesli vročega čaja, breskev, sladkorja in vsakovrstnega peciva in niso me pustili na divanu, odkoder bi bil lahko pregledal vso družbo. Ne,podili so me kakor psa v mojo sobo in papa mi je vrhutega obljubil, da me kmalu obišče. Hm! Že vem, kaj to pomeni. Le čakajte, zagradil vam bom pot, kakor so delali v Parizu, ko je bila tam vojska. Če me hočete dobiti, bodete morali razbiti pisalno mizo. Splaziti se hitro še v shrambo in si poiskati tam še hleb kruha in oni kuhan. velik volovski jezik, ki sem ga videl danes zjutraj, potem se pa prav nič ne bojim obleganja.

Pst! Dnevnik moj! Vse je pripravljeno za boj! Živež je spravljen, vrata zaklenjena, pri vratih stoji postelja, na postelji pisalna miza in popolnoma zgoraj ogledalo.

Sedaj je prišel papa in trka ter hoče, da mu odprem. Tako sem tiho, kakor kralj David, ko se je skril v votlino. Želim si, da bi prilezel prijazen pajek in prepredel vrata s pajčevino, ker potem bi sovražnik mislil, da me ni v sobi! To bo ropot, ako bodo vrata vlomili. Rad bi se prepričal, koliko časa more človek izhajati s hlebom kruha. Če se ogledalo razbije, bodo gotovo zopet trdili, da sem jaz to povzročil — seveda vsega mora biti kriv poredni deček.

Solnce je posijalo skozi goste megle. Tri dni je vladala tema — sedaj se je pa zjasnilo. — Mir je sklenjen in oblegovanja je konec; mali Jurček je zmagal. Obljubili so mi, da se me nikdo ne dotakne, če odprem in prilezem iz sobe, jaz sem pa te pogoje zelo rad sprejel, ker mi je že v želodcu krulilo; ker sem torej vrata prostovoljno odprl, je bilo ogledalo in druga oprava rešena.

Gospa Denis je s svojo Mili že odpotovala. V sredo in četrtek je pri nas cerkveni semenj. To je tudi pravi vzrok, da so naenkrat vsi tako prijazni z menoj — potrebujejo me. Danes sem moral cel dan skakati po mestu.

Gotovo bo semenj zelo obiskan in zabave dosti. Suzi mi je obljubila deset vstopnic v menažerijo, ako bom pridno pomagal ter nič nagajal. Če bi imel opico, bi jo kazal okoli po svetu in sam bi si potem zaslužil, kar porabim. Nič več bi potem ne imel veselja biti železniški sprevodnik.

Semenj je minil.

Kje so moje rožice
pisane in bele — —

Prvi večer je prešel prav srečno. Ni bilo še pridnejšega fantiča na svetu. Imel sem lep šopek in prodal sem petnajst smodk za 20 centov; Suzi je rekla, da je to lep dobiček, četudi ve, da sem šestdeset smodk za to ceno razpečal; no, bo že šlo. Prišel je tudi mlad gospod iz sosednjega mesta in držal se je kot Robinson; mislil je, da je kralj vsega kar pogleda. Deklice so se smejale njegovi neumnosti, ko se je šopiril kot pav; smejale so se mu v pest, ker je razmetaval denar, v obraz so se mu pa prilizovale in ga v resnici tako vodile za nos, da je nakupil kup šivank in drugih podobnih stvari, ki jih moški svoj živ dan ne rabijo. Sestre so se kar čudile, da zna biti mali Jurček tako priden.

Drugi dan sem bil tudi prav postrežljiv. Zadnji čas je že bil, da grem v menažarijo — nisem mogel več strpeti. Bilo je že zelo pozno, ko sem rekel štirim mladim damam: "Hočete morda pogledati, kaj imam tu v škatljici?"

Prosile so me in jaz sem postavil škatljico na mizo ter jo odprl; iz nje je skočila miška, ki sem jo popoldne vjel in zaprl — mala, drobna, nedolžna miška.

Vprašam te vnovič, dnevnik moj, ali sem jaz kriv, da so skočile kot stekle pokonci, se zaletele v mizo, jo prevrnile in razbile svetiljko, da je čez in čez po tleh tekel petrolej? Zakaj se te neumne deklice prestrašijo, če vidijo miško? Ako bi bile pametne, bi se ne bilo zgodilo prav nič. Tako so bile ob pamet, da niti ognja niso pogasile. Nekaj ljudi je padlo po stopnicah in mečkali so se tako silno, da je nekaj poškodovanih. Prav čudim se da smo se vsi rešili. Prav žal mi je za onega lepega gospoda, da si je nogo zlomil; tako se je prestrašil, da je skočil kar čez ograjo po stopnicah — kar pa ni bilo potrebno.

Sestre so si raztrgale obleko. Niti toliko časa niso imele, da bi bile vzele denar seboj in na ta način je pogorelo 250 dolarjev. Škoda v mestni hiši pa menda znaša tri tisoč.

Kako le morejo dekleta radi ma le miške popolnoma zgubiti pamet!

Jurček Haker — to sem jaz — naj bo seveda zopet vsega kriv. Meščani hočejo poslati očetu prošnjo, naj me pošlje v kak vzgojevalni zavod.

Od mestne hiše se je vžgala trgovina gospoda Milerja in pogorela do tal; meni bi na vsem skupaj ne bilo dosti, ako bi ne bila pogorela tudi menažerija, za katero sem imel deset vstopnic. Grozna škoda je, da je pogorela menažerija — vsega pa so kriva ta smešna dekleta, ki se brez potrebe ustrašijo bore miške.

10. Nepovabljeni gostje.

Papa me je na prošnjo meščanov mislil poslati v zavod, a mati mu je ubranila rekoč: "Zakaj bi ga pošiljali v šolo, ko bo prišel tako precej nazaj!" Lepi mladi gospod, ki si je zlomil zadnjič nogo, že zopet hodi in jaz se močno jezim, da je tako naglo ozdravel, kaj ti nič več ne bom poskušal dobrih jedi, ki so mu jih sestre vedno pošiljale. Sline se mi zbirajo v ustih, če na to pomislim. Častiti gospod Slokun se zopet lahko pod nosom obriše, kajti Beti mi je pripovedovala včeraj zvečer, da je Elza zaverovana čez ušesa v gospoda iz sosednjega mesta. Beti se na to razume, ker ve iz svoje skušnje Njen prijatelj ima rdeče lase in je približno tak, kakor buča ponoči, če ji izrežeš usta in oči ter postaviš vanjo gorečo svečo. Kolikokrat sem jaz Beti na ta način prestrašil, pa po mojem mnenju bi se take glave ne smele ustrašiti, ker je popolnoma podobna glavi njenega častilca.

Gospod Jener, katerega noga je že povsem dobra, je prišel včeraj k Elzi na obisk; pravil ji je, da se mora sicer vrniti domov, da pa kmalu zopet pride. Elza mi je pomignila, da moram iti spat, in zato sem rekel: "Lahko noč, gospod Jener!' ter šel kot jagnje lepo mirno iz sobe. Nisem pa hotel iti v posteljo, ampak tiho sem se splazil v prednjo sobo, kjer sem se vlegel na divan; zaspan sem bil toliko kot sokol, ki z bistrim očesom zasleduje svoj plen, in vjel sem ravno Elzine besede: "Ostanite še do petka, gospod Jener. V četrtek napravimo zabavni večer in brez vas jaz ne grem nikamor. Za ves svet bi ne hotela, da bi o tem kaj vedel naš Jurček, ker bi nam gotovo vse zmešal in ravno za to vam nisem hotela poprej povedati dokler ni šel spat. Šli bomo k sodniku Belcu, pa njemu ne bomo poprej nič povedali, da prav iznenadimo, in po mojih mislih bo to lep večer."

Jener obljubi, da ostane in ji je stiskal roko, kakor bi bila citrona. Gotovo mora biti resnično, kar mi je pravila Beti in najbrže se bodeta poročila. Začetkoma sem hotel metati proti njima papirnate kroglice, a premislil sem si, ker bi potem Elza vedela, da sem vse slišal; ležal sem čisto mirno.

Nato jo vpraša, če je zaročena z gospodom Slokumom in odgovorila mu je, da bi ga ne vzela, ako bi bil tudi samo on na svetu, ker ne mara biti predikantova žena. Vprašal jo je če bi marala njemu biti družica v življenju? Ne vem, kaj da je nato odgovorila, ker je skoraj šepetala, tado malo je manjkalo, da je ni pojedel, kakor bi bili iz sladkorja, jaz sem pa zaspal.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Železnega Okrožja.

Kakor je znano nam vsem, da Slovenci in drugi narodi, kakor tudi Amerikanci radi obhajamo tega pustnega "Patrona" po raznih narodnih običajih, kakor z maškaradnimi plesi, s pohodi po vaseh in po mestih, tu in tam se pa prikazujejo pustni obrazi — Maškare" No in tako se je tudi tukaj nekaj naših Slovencev prav izvrstno zabavalo s tem, da so si tudi nataknili pustni obraz na lice ter tako za kratek čas s ponarejenimi obrazi obiskali par naših rojakov po mestu. Ko so marširale maškare popolnoma mirno po glavni ulici in jih je videlo mnogo ljudi naših kakor tudi drugih narodov, se ni nihče kritično izrazil o njih, pač pa so smatrali ta "špas" za pravo pustno zabavo.

Ko sta se pa konečno dva naša rojaka ločila od večje družbe, hoteč obiskati še enega njihovega rojaka, prideta do neke restavracije in stopita notri hoteč si kupiti vsak eno smodko. Tu zagledata no tri policaja, ki jo je primahal ravno z dvema kuharicama iz restavracijske kuhinje. Kaj je imel opraviti v kuhinji nam je uganka. Ali se morda misli izmuštrati tudi v kuhinjstvu, ali pa morda hodi snažit kake bolj "mastne" krožnike? Zadnji čas se namreč jako pogosto in čisto brije; poprej je pa nosil en čas lepe "muštafe". In iz tega se sklepa, da bode najbrže kak snažilec krožnikov, kar nam dokazuje že njegov mastni obraz.

Ko ugleda policaj naša dva rojaka, da imata njemu nepoznani obraz, planil je proti njima kakor tiger na svoj plen, hoteč ju takoj aretirati, ako bi ne odvzela takoj nepoznanih obrazov. Ona dva sta se pokorila ukazu šarže, ter odšla mirno naprej. Ko sta se vračala zopet domov, sta imela v drugič smolo. Naletela sta na onega "korenjaka" ravno na istem kraju pred restavracijo, kjer jih je še vedno pričakoval. Začeli so zopet popolnoma mirno pogovor o "maškarah", a kmalu prične policaj razpravljati o svojih velikih pravicah katere mu podeljuje postava. Rojaka sta mu odgovorila da akoravno ima kot varnostni organ gotove pravice, nima pa pravice v času svoje službe obešati se po javnih lokalih, kakor salunih, restavracijah ter druzih njemu ne pristopnih jednakih prostorih. Dovoljeno mu je le pogledati notri, a ne gostovati po kuhinjah. Te besede so veljale kot kazenski prestopek. Zgrabil ju je takoj kot kake bandite ter ju na najsurovejši način tiral v zapor. Oblast ju je obsodila drugi dan enega na $6 in drugega na $2 kazni.

S tem je torej pokazal policaj da protežira sebe mesto občane. Dejstvo je, da o njegovih pravicah in ameriških postavah toliko ve, kakor zajec na boben. To človeče misli, da se v Ameriki, ako se dobi enkrat tisti "kovc" v roke, sme postopati z ljudmi ravno tako, kakor doli na Hrvatskem s tisto rogato živaljo kakor jo mi imenujemo "buše". Baje se je ta policaj izrazil, da hoče on nas Slovence na učiti "manire". O — ti uboga reva, ti duševna: ti bodeš nas učil olike?! Ali misliš, da bodeš res postal iz čerednika konečno še kak učitelj omike v Ameriki. Motiš se prijatelj. Toliko torej na znanje slovenski javnosti, posebno onim v prizadetem mestu. Zapomnite si to osebo dobro. Opazovalec.

OPOMIN.

Ker sem namenjena odpotovati v stari kraj prihodnje poletje in ne vem, ali se kedaj več vrnem ali ne, zatorej tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg v kratkem času, ker drugače bom primorana jih postavnim potom primorati to storiti.

Virginia, Minn., 10. jan. 1914.

Antonija Trampush.

(12-22-14)

KJE JE?

Rad bi zvedel za prijatelja John Volčič, imam mu poročati važnosti radi dela tu na Marianni. Prosim rojake širom Amerike, če kdo ve za njegov sedanji naslov, naj mi blagovoli istega naznaniti, ali naj se pa sam zglasi. — **Avgust Korač, Box 311, Marianna, Wash'n Co., Penna.** (12-23-14)

CENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE.

Naš potovalni zastopnik Frank Žnidar bo obiskal slovenske naselbine po centralnih državah. Zategadel se uljudno obračamo do vas, da ga blagovolite prijateljsko sprejeti in mu iti na roko.

Rojak Frank Žnidar je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in naročbe za tiskovine ter ga najtopleje priporočamo.

Narodni Vestnik.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.
in
MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York, ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi

KJE JE?

Podpisani bi rad zvedel, kje se nahaja Martin Šustarič. Bil je pri meni na hrani še leta 1912 in ko je šel od mene, mi je ostal dolžan $40.95. Zatorej prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi blagovoli naznaniti, za kar bodem hvaležen. —**Joseph Ule, Box 257, Chisholm,** Minn. (12-23-14)

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Wuakegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., priporoča se rojakom za naročila trdega in mehkega premoga. Naročite pravočasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni "Pri mačku" (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.**

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno **GROCERIJSKO TRGOVINO.** V zalogi imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

JOHN TERAN KROJAČ Ely Minn. se priporočam vsem Slovencem in Slovanom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravljam tudi možke in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za delo jamčim vsakemu, da bode zadovoljen.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., **GROCERIJSKA PRODAJALNA.** Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se priporoča rojakom za obilen obisk **GOSTILNE,** kjer ima vedno na razpolago dobro pijačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporoča se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, **529 W. Michigan St., Duluth, Minn.,** priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

JOŽEF SEKULA, trgovec z obleko Aurora, Minn., naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Ima v zalogi tudi drugovrstno blago. Prepričajte se o blagu in cenah predno kupite drugje.

HARMONIKE — **Delam in popravljam vsakojake harmonike in se priporočam rojakom za naročila. — Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 704 Palladio **Building, Duluth, Minn.,** priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških profienj itd. **Posreduje pri družbah v slučaju poškodb.**

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vine in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, **Kittzville,** Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, **416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.**

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, **South Range, Mich.,** se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, **Mich.** Največja trgovina v Gornjem Michiganu z **DOMAČIM VINOM** in **TROPINOVCEM.** Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja **denar v staro domovino po dnevnem kurzu.**

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Gleaser fotografični atilje. Fine slike. Poročne slike naša posebnost. 323 N. 8th St., nasproti pošte, dva bloka on slovanske cerkve. Sheboygan, Wis.

ANTON SUŠA, 931-933, Sheboygan Wis. — Edina slovenska mesnica in gostilna. Priporoča se v obilen poset slovenskemu in hrvatskemu občinstvu. Cene zmerne. — Prepričajte se.

FARMA NA PRODAJ.

80 akrov zemlje, 40 obdelanega, 40 pa gozd, se takoji proda radi slabega zdravja. Les je vreden $800. — Hiša, hlev, pojata, kurnjak, 50 kurjadi, 2 kravi, 2 brani, vse za $1800. — Takoj $400. — ostalo po $100. — na leto. Štiri milje od mesta Crivitz, dve milje od mesta Beaver, ki sta na železnici. Proda se radi zdravja.

Frank Galoit bx 32 Beaver, Wis.

CENTRALNA LEGA.

ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJ[illegible] TOPLO IN MRZLO VO[illegible] UREJENE PO NAJBOLJ[illegible] DERNEM NAČIN[illegible]

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.31[illegible]

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

POZOR, ROJAKI

ko zrastejo moškim v 6 [illegible] brki popolnoma. Revmatizem [illegible] in nogah ter kržicah v [illegible] noma ozdravim; kurja očesa [illegible] ce, potne noge in ozebline [illegible] ma odstranijo. Da je to res [illegible] čim s $500. Pišite po [illegible] pošljem zastonj. — JAKOB [illegible] 1092 E. 64th St., Cleveland

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem prevzel Lorenc Kovachevo

GOSTILNO

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH

SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

Prodajam

Belo vino sodček po [illegible]
Rudeče " "
Tropinovo žganje, galona [illegible]

Naročilu je priložiti [illegible] ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH

vinska trgovina in distil[illegible] 16205 St. Clair Avenue, CLEVELAND, OHIO

Za oglase tujih in [illegible] tvrd ne prevzame ne [illegible] ne upravništvo nobene [illegible] sti. Nekatere stvari so [illegible] dar je boljši:drži, nego [illegible]